

MEMORIA DE

ACTIVIDADES

2015

Instituto da Lingua Galega

BORRADOR

BORRADOR

Edita

Instituto da Lingua Galega

Universidade de Santiago de Compostela

Praza da Universidade, 4

15782 Santiago de Compostela

A Coruña

Correo electrónico: ilgsec@usc.es

Páxina web: <http://ilg.usc.es/>

Teléfonos

+34 8818 12810

+34 8818 12802

Fax

+34 81572770

Universidade de Santiago de Compostela, abril de 2016

Índice

BORRADOR

Limiar

xxx

BORRADOR

Relación de liñas e proxectos de investigación

a) PROXECTOS PROMOVIDOS NO SEO DO ILG

1. ARQUIVO DO GALEGO ORAL (AGO)

IP: Francisco Fernández Rei

Equipo investigador: Concepción Álvarez Pousa, Carme Ares Vázquez, Xosé Henrique Costas González (UVigo), Ana García García, Carme García Rodríguez, Carme Hermida Gulías, Xavier Varela Barreiro

Informática: César Osorio Peláez, Juan José Gómez Noya

Financiamento: Convenio coa Secretaría Xeral de Política Lingüística da Xunta de Galicia

Páxina web: <http://ilg.usc.gal/ago/>

Avances significativos e resultados publicados en 2015

1. Realizáronse **novas transcricións** de gravacións con diversos temas e de distintas procedencias. De entre elas, 20 textos xa están dispoñibles e outros 10 pendentes da revisión final para axiña penduralos na rede. Seleccionáronse tamén outras mostras que están en diferentes fases de corrección e que se van poñer en internet nos vindeiros meses. Na páxina pódese acceder tanto ao audio editado coma a dous tipos de transcripción, unha semifonolóxica e outra normativizada. As características de ambas as dúas e os criterios empregados na súa conformación están especificados no propio sitio web.
2. Comezáronse a facer probas para a introdución do **aliñamento** da transcripción co audio en materiais do AGO.
3. Continuouse co traballo de **mantemento e mellora da páxina web** para permitir a consulta en liña das versións multimedia dos textos do arquivo que xa están dispoñibles. Desde hai uns meses o dominio .gal tamén está operativo para este proxecto.
4. Avanzouse no traballo de **catalogación e arquivo de novas gravacións** de galego común cun total de 45 novos rexistros. Entre estas, 28 son doazóns de audios gravados nos anos 90 por alumnado dun instituto de Compostela, mais recollidos en diferentes concellos do país, e as outras 17 son gravacións feitas neste ano 2015 polos membros do equipo. Alén disto tamén se incrementou o fondo do subarquivo do galego culto, con numerosas gravacións de conferencias, presentacións, discursos etc.
5. Comezouse cos traballos de etiquetaxe de textos do Arquivo para a posta en marcha do **TOILG** (Tesouro Oral Informatizado da Lingua Galega).

6. Continuouse co **traballo de mantemento e organización do arquivo** para o que se fichou unha parte nova das gravacións dos anos 80 seguindo o modelo empregado con anterioridade para o subarquivo dos etnotextos que se gravaron dende os anos 90 á actualidade.
7. En relación co **aproveitamento do proxecto** cómpre ter en conta que a principal vía de difusión é a que se establece a través da páxina web (<http://ilg.usc.gal/ago>), mais tamén foron atendidas visitas ao fondo do AGO, no edificio do ILG, onde se explicou a orixe, a actualidade e a utilidade do arquivo. Á parte de o visitaren persoas anónimas interesadas no galego oral, que nalgúns casos mostraron interese en colaborar, sobre todo, fornecendo material gravado, o perfil maioritario é o de persoas estudosas da nosa ou doutras linguas.

Publicacións derivadas

En relación coas presentacións e publicacións derivadas do proxecto no 2015 cómpre sinalar especialmente a participación de seis membros do equipo no *Gallæcia - III Congreso Internacional de Lingüística Histórica*, Santiago de Compostela, 27-30 xullo 2015. Presentáronse, en dúas sesións coordinadas, os relatorios que se indican a continuación:

- Francisco Fernández Rei: “O Arquivo do Galego Oral do ILG: xénese e situación actual”
- Carme Hermida Gulías: “Os textos orais do concello de Teo e a súa importancia para o galego e para outras disciplinas”
- Ana García García: “Unha viaxe á Ribeira Sacra a través da oralidade: a fala do concello de Taboada no *Arquivo do Galego Oral*”
- Francisco Xavier Varela Barreiro: “O Tesouro Oral Informatizado da Lingua Galega (TOILG): caracterización do corpus”
- Xosé Henrique Costas González: “Os textos orais do val do río Ellas e a súa importancia para a dialectoloxía galega e portuguesa”
- Concepción Álvarez Pousa: “A variación lingüística galega en textos orais do concello de Viana do Bolo”

Utilizáronse tamén gravacións que forman parte do AGO para a publicación de dous libros de Carme Hermida Gulías:

- *Un século na historia de Galicia. Os Hermida de Sever*. [Santiago de Compostela]: Meubook, 2015.
- *Daniel Pernas. Unha ponte cara ó futuro*. [Santiago de Compostela]: Meubook, 2015.

Xosé Henrique Costas González presentou tamén as comunicacións que se indican a continuación e que están neste momento pendentes de publicación:

- “A recuperación léxica do galego do val do río Ellas (Cáceres)”, en *II Congreso Internacional da Rede de Lexicografía (RELEX)*, Santiago de Compostela, 5-7/10/2015 (con Ana Alicia Manso Flores).
- “A dialectoloxía valega na lingüística histórica galega”, en *III Coloquio Galego de Lingüística Histórica*, Vigo, 12-13/11/2015.
- “Achegas á procedencia do léxico do val do río Ellas (Cáceres)”, en *IV congreso da Sociedade Extremeña de Estudos Portugueses y de la Lusofonía (SEEPLU)*, Cáceres 11-13/11/2015 (con Ana Alicia Manso Flores).

2. ANÁLISE DIALECTOMÉTRICA DOS DATOS DO ATLAS LINGÜÍSTICO GALEGO

IP: Xulio C. Sousa Fernández

Equipo investigador: Rosario Álvarez, Francisco Dubert, Marta Negro Romero

Financiamento: Axuda consolidación e estruturación de unidades de investigación do SUG, Secretaría Xeral Universidades, Consellería Educación (2013-2016) Proxecto financiado parcialmente polo Fondo Europeo de Desenvolvemento Rexional (FEDER)

Avances significativos e resultados publicados en 2015

En 2015 leváronse a cabo as seguintes tarefas:

- Incorporación preguntas á base de datos (léxico e morfosintaxe)
- Revisión da base de datos
- Adaptación dos materiais ó programa de análise Gabmap
- Estudo e análise de preguntas referidas ó léxico

Publicacións derivadas

- "Os estudos de dialectometría na xeolingüística actual", Francisco Dubert García, Xulio C. Sousa Fernández: *Colóquio Internacional de Geoprosódia do Portugués e do Galego*, Aveiro (Portugal), 17-19 xuño 2015.
- “On quantitative geolinguistics: an illustration from Galician dialectology”, F. Dubert & X. Sousa, *Dialectologia. Special Issue 2016* (en prensa).
- “Aggregate analysis of lexical variation in Galician”, Xulio Sousa (forthcoming).

3. ATLAS LINGÜÍSTICO GALEGO (ALGa)

IP: Francisco Fernández Rei, Manuel González González, Rosario Álvarez

Equipo investigador: Xulio Sousa Fernández, Francisco Dubert García, Antón Santamarina, Ana García García, Carme Hermida Gulías, Rosa Mouzo Villar, Irene Santos Raña, Raquel Vila Amado

Informática: César Osorio Peláez, Juan José Gómez Noya

Financiamento: Convenio coa Secretaría Xeral de Política Lingüística da Xunta de Galicia, Axuda ao grupo de investigación FILGA (Xunta de Galicia – FEDER)

Páxina web: <http://ilg.usc.es/indices/>

Avances significativos e resultados publicados en 2015

- A finais do 2015 imprimiuse o Volume VI *Léxico. Terra, prantas e árbores*. Dirixido por Constantino García e Antón Santamarina; coordinado por F. Fernández Rei; investigadores R. Álvarez Blanco, F. Fernández Rei e M. González González. [A Coruña / Santiago de Compostela]: Fundación Barrié / Universidade de Santiago de Compostela, 2015, 731 p. [ISBN 978-84-9752-100-0 (Fundación Barrié), ISBN 978-84-16533-12-1 (Universidade de Santiago de Compostela), ISBN 84-85728-91-2 (obra completa), Depósito legal C 2071-2015].
- Revisáronse as lendas e os mapas do *Atlas Lingüístico Galego. Volume VII. Ser humano (II)* e leváronse a cabo algunhas modificacións, tendo en conta novos criterios de cara á versión final. Comezouse coa maquetación da obra.
- Elaboráronse diversas lendas cos seus respectivos mapas do *Atlas Lingüístico Galego. Volume VIII. Agricultura (I)*. Tamén se levaron a cabo revisións doutras lendas anteriores.
- Fíxose a primeira redacción de 60 mapas do *Atlas Lingüístico Galego. Volume IX. Léxico. Animais salvaxes e domésticos*, con lendas e notas:
1 Paxaro, 2 Voar, 3 Pousarse, 4 Anoxar, 5 Pico, 6 Ás (ala), 7 Pluma, 8 Niño, 9 Nabiñeiro, 10 Gorrión, 11 Carrizo, 12 Paporrubio, 13 Pimpín, 14 Xílgaro, 15 Verderolo, 16 Xirín, 17 Cuco, 18 Laberca, 19 Cotovía, 20 Merlo, 21 Cantar o merlo, 22 Carboeiro, 23 Arcea, 24 Lagarteiro, 25 Escribente, 26 Vichelocrego, 27 Malvís, 28 Anduriña, 29 Vencello, 30 Ferreiro, 31 Ruiseñor, 32 Peto, 33 Lavandeira, 34 Pombo, 35 Rula, 36 Pega, 37 Gaio, 38 Curuxa, 39 Moucho, 40 Bubela, 41 Tordo, 42 Gralla, 43 Perdiz, 44 Perdigón, 45 Paspallás, 46 Ave de rapiña, 47 Miñato, 48 Aguia, 49 Pineireiro, 50 Morcego, 51 Toupa, 52 Toupeira, 53 Rato, 54 Porco teixo, 55 Denociña, 56 Garduña, 57 Ardilla, 58 Londra, 59 Furón, 60 Coello.

Publicacións derivadas

- *Atlas Lingüístico Galego. Volume VI Léxico. Terra, prantas e árbores*. Dirixido por Constantino García e Antón Santamarina; coordinado por F. Fernández Rei; investigadores R. Álvarez Blanco, F. Fernández Rei e M. González González. [A Coruña / Santiago de Compostela]: Fundación Barrié / Universidade de Santiago de Compostela, 2015, 731 p.
- Xulio C. Sousa Fernández / David Rodríguez Lorenzo (2015): "Do espazo ao tempo: un estudo sobre o cambio lingüístico no galego moderno". *Simposio ILG 2015. Cambio lingüístico no galego actual*. Santiago de Compostela, 16-25 novembro 2015.
- Francisco Fernández Rei (2015): "Corenta anos de Atlas Lingüístico Galego (ALGa)". *Gallæcia - III Congreso Internacional de Linguística Histórica*. Santiago de Compostela, 27-30 xullo 2015.
- Rosa Mouzo Villar / Irene Santos Raña / Raquel Vila Amado (2015): "Atlas Lingüístico Galego" [Póster]. *Gallæcia - III Congreso Internacional de Linguística Histórica*. Santiago de Compostela, 27-30 xullo 2015.

4. BIBLIOTECA DIXITAL DA GALICIA MEDIEVAL (BGM)

IP: Xavier Varela Barreiro

Equipo investigador: Lucía Doval Iglesias, Ricardo Pichel Gotérrez, Xavier Gómez Guinovart (UVigo), Ana Suárez González (USC-Historia)

Informática: Xavier Gómez Guinovart (UVigo)

Financiamento: Convenio coa Secretaría Xeral de Política Lingüística (Xunta de Galicia)

Páxina web: <<http://ilg.usc.es/BGM/>> <<http://bgm.cocodin.com/>>

Avances significativos e resultados publicados en 2015

No transcurso do ano 2015 reformulouse a estrutura de cörpera medievais preexistentes no senso de transformar nun corpus único (CIGPA: *Corpus Informatizado Galego-Portugués Antigo*) os cinco preexistentes (Galiza: TMILG, TMILL-G e TMILC-G; Portugal: TMILP e TMILL-P) (ver proxecto *Corpus Informatizado Galego-Portugues Antigo*). En paralelo, tamén se iniciou a unificación das distintas bibliotecas preexistentes ou previstas (Galiza: BGM; Portugal: BGP) nun único recurso tamén galego-portugués: *Biblioteca dixital Galego-Portuguesa Antiga*. En tanto non se implante na rede o novo recurso permanecerán operativos os existentes. Segundo o plan de traballo previsto, no ano 2015 continuouse co arrequentamento da base textual, á que foron incorporadas as coleccións documentais contidas nos *Estudios Crítico-Históricos de Galicia* (1916) e nos *Nuevos Estudios Crítico-Históricos de Galicia* (1916) de Atanasio López.

5. CAMBIO LINGÜÍSTICO NO GALEGO ACTUAL

IP: Xosé Luís Regueira Fernández

Equipo investigador: Manuel González González, Francisco Cidrás Escáneo, Xulio Sousa Fernández, Francisco Dubert García, Elisa Fernández Rei

Financiamento: Dirección General de Investigación Científica y Técnica do Ministerio de Economía y Competitividad (Ref. FFI2012-33845) (20000 €)

Avances significativos e resultados publicados en 2015

Neste ano continuouse con gravacións, aínda que sobre todo se traballou na transcripción, anotación e aliñamento texto-voz, en conexión co proxecto CORILGA. A maior parte dos esforzos dedicáronse á elaboración de estudos e traballos sobre diferentes aspectos: fonética, morfoloxía, sintaxe, discurso, efectos do contacto de variedades e de linguas, entre outros.

Os principais resultados foron presentados en congresos internacionais e en simposios e reunións científicas. En particular, en conexión con este proxecto, presentouse un panel de cambio lingüístico no III Congreso Internacional Gallaecia, e organizouse o Simposio 2015 do

ILG co mesmo título deste proxecto, no que participaron a maioría dos membros do equipo, xunto con outros investigadores doutras universidades galegas e estranxeiras.

Algúns destes traballos xa foron publicados, aínda que boa parte da produción resultante deste ano está en fase de publicación.

Publicacións derivadas

Congresos:

- *Gallæcia – III Congreso Internacional de Linguística Histórica* (Santiago de Compostela, 27-30 de xullo de 2015):
 - A) Sesión coordinada “Mantemento e cambio lingüístico no galego actual” (coord. X. L. Regueira):
 - Francisco Cidrás Escáneo: Valores pragmáticos en competencia: usos evidenciais do marcador epistémico ‘seica’.
 - José Manuel Dopazo Entenza: Mantemento e mudanza lingüística nos falantes da illa de Ons: as sibilantes.
 - Xosé Luís Regueira: «Coma na casa en ningún lado»: mantemento, cambio e identidade nunha fala rural.
 - B) Sesión coordinada: “Contacto galego-español e cambio lingüístico no galego actual (coord. Elisa Fernández Rei):
 - Elisa Fernández Rei: “Entoación e contacto entre variedades lingüísticas en Galicia”
 - Francisco Dubert: “Procesos de simplificación e de complicación da gramática galega asociados ó contacto co castelán”
 - Alba Agüete: “Variación e contacto lingüístico no vocalismo galego”
 - C) Comunicacions libres:
 - Eduardo Louredo: "Variación na morfoloxía verbal das falas da comarca do Ribeiro"
 - Noemi Basanta: “Eu son micromachista: identidades femininas na encrucillada dos discursos sobre a modernidade”,
- *Simposio ILG 2015: Cambio lingüístico no galego actual* (16-25 novembro 2015)
 - Alba Agüete: "Factores internos e externos na variación e no cambio do vocalismo galego"
 - Noemi Basanta: “As formas cambiaron porque o mundo cambiou”: identidade, performance e cultura en narrativas relacionalmente mediadas”
 - Xulio Sousa e David Rodríguez: “Do espazo ao tempo: un estudo sobre o cambio lingüístico no galego moderno”.
 - Francisco Dubert: “Cambio e estrutura na morfoloxía verbal do galego”
 - Xosé Luís Regueira: “Cambio lingüístico, variación e interacción: continuidade e cambio no galego e no portugués”
- *50th International Congress on Medieval Studies, Western Michigan University, Kalamazoo, Michigan, May 14–17, 2015*

- Francisco Dubert: “Del verbo gallego medieval al contemporáneo: entre el contacto y la autonomía lingüísticos”.
- *XVe Colloque International de Linguistique Ibéro-Romane (CILIR 2015)*, Rouen, 3-5 xuño 2015
 - Eduardo Louredo Rodríguez: “Aproximación ás formas de tratamento: cambio interxeracional na comarca do Ribeiro”
- *International Conference on Language Variation in Europe 8 (ICLaVE)*, Leipzig, 27-29 maio 2015.
 - Xulio Sousa: "Aggregate analysis of lexical variation in Galician dialects"
 - Eduardo Louredo: "A study of Galician-Castilian contact based on the verb morphology of dialects of the Ribeiro district"
- *Deutscher Lusitanistentag 2015*, RWTH Aachen, 16-19 setembro 2015
 - Eduardo Louredo: "Aproximación á variación está cantando - está a cantar en galego"
 - Noemi Basanta: “Mudanzas sociais e reconstrución narrativa da identidade heterosexual”
- *Ibero-Romance Languages in Contact and in Contrast*, Ghent University, 14-16 de decembro de 2015.
 - Eduardo Louredo: “Aproximación ao contacto galego-castelán no galego do Ribeiro”
 - Xosé Luís Regueira: “Gallego y portugués: continuidade, convergencia y divergencia”
- *Colóquio Internacional de Geoprosódia do Português e do Galego*, Univ. Aveiro, 17-19 de xuño 2015.
 - Elisa Fernández Rei: “Factores sociolingüísticos e xeoprosodia do galego”.
- *Simposium Internacional EDiSo*. Coimbra, 18-20 xuño 2015.
 - Noemi Basanta: “A indexicalidade na construción discursiva do espazo e a sexualidade”
- *XXXI Encontro Nacional da Associação Portuguesa de Linguística* (Univ. do Minho, Braga, 28-30 de outubro de 2015)
 - Xosé Luís Regueira: “Variación e mudanza en galego e en portugués: as fricativas sibilantes non voceadas”.

Encontros e xornadas:

- *Novas tendencias na lingüística no espazo galego-portugués* (Univ. da Coruña, 8 maio 2015):
 - Noemi Basanta: “Ser una chica de bien: Identidade e interacción lingüística desde a perspectiva de xénero”
- *Jornada de Linguística Galega e Portuguesa*, Instituto de Estudos da Linguagem da Universidade Estadual de Campinas (UNICAMP), Campinas, Brasil, 23 de outubro de 2015.
 - Francisco Dubert: “Morfoloxía flexiva galega: aspectos comparativos e dialectais”
- *III Coloquio de Lingüística Histórica*, Vigo, 12-13 novembro 2015.
 - Xulio Sousa: “A xeolingüística e o estudo da historia das linguas”

- Xosé Luís Regueira: “Variación lingüística, dialectoloxía e gramática histórica: algúns problemas do cambio lingüístico en galego e portugués”
- *III Encontro da Mocidade Investigadora (EDI-USC)*, Santiago de Compostela, 25-26 marzo 2015
 - Noemi Basanta: "Diferenza como discurso identitario. Entre a oposición e a pluralidade de xénero" [Póster].

Artigos:

- Louredo Rodríguez, Eduardo (2015): “On the use of the article with proper names of persons in Galician”, *Dialectologia. Special Issue V: Syntactic variation in western european languages. From the noun phrase to clause structure*, eds. Xulio Sousa, Carlota de Benito & Víctor Lara, 167-190.
- Martínez Calvo, Adela, & Elisa Fernández Rei (2015): “Unha ferramenta informática para a análise dialectométrica da prosodia”. *Estudios de Fonética Experimental* 24, 289-303.
- Basanta, Noemi (2015): “Igualdade de xénero e didáctica das linguas. Aproximación ás tarefas comunicativas desde a lingüística sociodiscursiva”, *Revista Galega de Filoloxía* 16, 11-42.
- Basanta, Noemi (2015): “Evolución histórica das mulleres no ensino: da educación feminina á coeducación en igualdade”, *Revista Galega do Ensino*, 70
- Xosé Luís Regueira (2014 [2016]) Mantenimento y cambio lingüístico: sibilantes en gallego. *Revista de Filología Románica* 31, número especial, 151-168. [Ten data do 2014, pero saíu en febreiro de 2016].

6. CORPUS DIXITAL DE TEXTOS GALEGOS DA IDADE MODERNA. CATALOGACIÓN, MULTIEDICIÓN, GLOSARIO E ESTUDO

IP: Ernesto González Seoane e Rosario Álvarez Blanco

Equipo investigador: Sandra Beis Silva, Xosé Antonio Fernández Salgado, Michael J. Ferreira, Juan Jesús Gómez Noya, Domingo González Lopo, Rita Marquilhas, Gonzalo Navaza Blanco, César Osorio Peláez, José Luis Rodríguez Gómez, Concepción Varela Orol, Florentina Xoubanova Montero, Xosé Xove Ferreiro.

Financiamento: Secretaría de Estado de Investigación, Desarrollo e Innovación (Ministerio de Economía y Competitividad, referencia FFI2013-47589-P).

Avances significativos e resultados publicados en 2015

Ao longo do ano 2015 o traballo concentrouse na catalogación sistemática das fontes textuais e bibliográficas do período. Elaboráronse tamén os criterios para a transcripción paleográfica e para a edición interpretativa dos textos e adaptouse, coa colaboración do equipo investigador do proxecto *Post Scriptum*, unha ferramenta para a edición e anotación dos textos.

Publicacións derivadas

Rosario Álvarez / Ernesto González Seoane (2015): "O romancillo da cea do cordeiro, texto galego do século XVII", en Francisco Dubert / Gabriel Rei-Doval / Xulio Sousa (eds.), *En memoria de tanto miragre. Estudos dedicados ó profesor David Mackenzie*. Santiago de Compostela: Universidade, 21-40.

Rita Marquilhas / I. Hendrickx (2014): "Manuscripts and machines: the automatic replacement of spelling variants in a Portuguese historical corpus", *International Journal of Humanities and Arts Computing* 8(1), 65-80.

Rita Marquilhas (2015): "Grandes marges: une approche socio-pragmatique de textes manuscrits et de leurs graphismes", in Antonio Castillo Gómez (ed.), *Los lugares del escrito (siglos XV-XX)*. Madrid: Casa de Velázquez, 135-146.

Rosario Álvarez / Ernesto González Seoane (no prelo): "Iluminar los *Séculos Escuros*: Gondomar, un corpus para el estudio del gallego en la Edad Moderna", en Johannes Kabatek (ed.): *Lingüística de corpus y lingüística histórica iberorrománica*. Berlin: De Gruyter (Beihefte zur Zeitschrift für romanische Philologie).

Rosario Álvarez (2015): "A imaxe lingüística dos galegos fóra de Galicia. Textos hispánicos do século XVII" (conferencia plenaria), *XI Congreso Internacional da Asociación Internacional de Estudos Galegos 2015*. Universidad de Buenos Aires, 6-8 abril de 2015.

Rosario Álvarez / Ernesto Xosé González Seoane / César Osorio Peláez / Florentina Xoubanova Montero (2015): "Gondomar. Corpus dixital de textos galegos da Idade Moderna", *Gallæcia. III Congreso Internacional de Linguística Histórica. Homenagem aos Professores Ramón Lorenzo e Antón Santamarina*. Universidade de Santiago de Compostela, 27-30 xullo 2015.

Rita Marquilhas: "Apresentação do Corpus Post Scriptum", *Gallæcia. III Congreso Internacional de Linguística Histórica. Homenagem aos Professores Ramón Lorenzo e Antón Santamarina*. Universidade de Santiago de Compostela, 27-30 de julio de 2015.

Rita Marquilhas (2015): "The History of Writing Practices and Scribal Culture", *The 22nd International Conference of Historical Sciences*, Jinan, China, 23-29 Aug 2015.

Elena González Blanco / José Luis Rodríguez (2015): "ReMetCa: A proposal for integrating RDBMS and TEI-Verse", *Journal of the Text Encoding Initiative* 8 (<http://jtei.revues.org/1274>).

7. CORPUS INFORMATIZADO GALEGO-PORTUGUÉS ANTIGO (CIGPA)

IP: Xavier Varela Barreiro / Maria Francisca Xavier

Equipo investigador: Lucía Doval Iglesias, Ricardo Pichel Gotérrez, José António Souto Cabo

Informática: César Osorio Peláez / Juan Jesús Gómez

Financiamento: Convenio coa Secretaría Xeral de Política Lingüística (Xunta de Galicia)

Proxectos en cooperación: RILG (<http://sli.uvigo.es/RILG/>)

Páxina web: <http://ilg.usc.es/CIGPA/>

Avances significativos e resultados publicados en 2015

No ano 2015 materializouse o proxecto de integración dos cörpera galegos e portugueses nun único recurso. Foi posible coa participación, como parceiros do país irmán, do equipo de investigación lisboeta do *Corpus Informatizado do Portugués Medieval*, dirixido por Maria Francisca Xavier no Centro de Linguística da Universidade Nova de Lisboa. Xuntamente cos cörpera galegos e portugueses da nosa responsabilidade (Galiza: *Tesouro Medieval Informatizado da Lingua Galega-TMILG*, *Tesouro Medieval Informatizado da Lingua Latina [Galicia]-TMILL-G*, *Tesouro Medieval Informatizado da Lingua Castelá [Galicia]-TMILC-G*; Portugal: *Tesouro Medieval Informatizado da Lingua Portuguesa-TMILP*, *Tesouro Medieval Informatizado da Lingua Latina [Portugal]-TMILL-P*) serviron de base da transformación no levantamento do novo recurso, denominado *Corpus Informatizado Galego-Portugués Antigo* (CIGPA).

O groso da actividade, realizada en Santiago, centrouse na conversión ao formato XML dos textos procedentes do equipo lisboeta, paso previo necesario para a ensamblaxe dos cörpera. Como resultado, a base textual do novo corpus presenta un volume considerable de texto nunha nómina de títulos que sobrepasa en número as 150 obras ou coleccións documentais.

No arrequentamento das bases textuais galegas incorporáronse dúas obras (*Cancioneiro de Afonso Páez* [Monteagudo 2013], *As Encrobas, Noia, Ribadulla e Urdilde* [Rodríguez Parada 2014]) e foron obxecto de revisión outras tres (*Lírica Profana* [Brea 2015-versión electrónica actualizada], *Crónica de 1404* [Pérez Pascual 1990] e *Fragmentos de notarios-Ourense, séculos XIV-XVI* [López Carreira 2007]).

Entre outras actividades, destaca a presentación ao congreso internacional *Gallæcia – III Congreso Internacional de Linguística Histórica* (Santiago de Compostela, xullo de 2015) de relatorios por parte de membros do equipo. Eduardo Moscoso compareceu con "Tesouro Medieval Informatizado da Lingua Castelá (Galiza) (TMILC-G)". Xavier Varela / Maria Francisca Xavier fixérono con "Corpus Informatizado do Galego-Portugués Medieval (CIGPM)". Nesta intervención, en foro tan acaído por ser de esencia galego-portuguesa, presentouse por primeira vez o novo corpus.

8. CORPUS ORAL INFORMATIZADO DA LINGUA GALEGA (CORILGA)

IP: Xosé Luís Regueira Fernández.

Equipo investigador: Elisa Fernández Rei, Manuel González González, Francisco Cidrás Escáneo, Xulio Sousa, Francisco Dubert García, Noemi Basanta Llanes, César Osorio Peláez, Alba Agnete Cajiao, Naír García Abelleira, Xosé Manuel Dopazo Entenza, Lucía Barreiro Capón, Juan Jesús Gómez Noya.

Financiamento: Sen financiamento externo específico.

Entidades colaboradoras: Grupo Tecnoloxías Multimedia (UVigo).

Avances significativos e resultados publicados en 2015

Continuando coa preparación da ferramenta de xestión e recuperación da información, en colaboración co grupo de Tecnoloxías Multimedia da Univ. de Vigo, incorporáronse ferramentas de aliñamento texto/voz, de recoñecemento de voz para a transcripción automática, así como un anotador morfolóxico automático.

Preparáronse 35 horas de gravación con transcripción fonética e ortográfica, procedentes dos traballos de doutoramento de Francisco Dubert e Xosé Luís Regueira, que serán aliñados e incorporados proximamente.

Continuouse coa revisión das transcrisións existentes e coa realización doutras novas, especialmente dos medios de comunicación, entre outros traballos

Actualmente estanse facendo probas e corrixindo os problemas de funcionamento detectados, coa finalidade de abrir ao uso público unha parte das case 100 horas de gravacións anotadas de que se dispón, nunha primeira fase. Con este propósito efectuouse a migración dos servidores da Univ. de Vigo para o servidor do ILG.

Contribucións derivadas

- *I Jornadas Filolóxicas Internacionais de la Universidad de La Rioja* (Logroño / San Millán de la Cogolla, 30 de setembro-2 de outubro de 2015).
Autores: Xosé Manuel Dopazo, Lucía Barreiro, Naír García, Xosé Luís Regueira, Carmen García Mateo, Rocío Varela, Marta Martínez, Roberto Seara.
Título: “Corpus Oral Informatizado da Lingua Galega”

9. DICCIONARIO DE PRONUNCIA DA LINGUA GALEGA

IP: Xosé Luís Regueira Fernández

Equipo investigador: Noemi Basanta Llanes, César Osorio Peláez, Juan Jesús Gómez Noya

Financiamento: Sen financiamento específico.

Entidades colaboradoras: Seminario de Lexicografía da Real Academia Galega

Páxina web: ilg.usc.es/pronuncia

Avances significativos e resultados publicados en 2015

Efectuáronse labores de mantemento, coa corrección de erros detectados. Dado que este recurso é o que fornece de pronuncias o Dicionario en liña de Real Academia Galega, a medida que se van incorporando novas voces neste cómpre actualizar o Dicionario de pronuncia para que o dicionario da RAG estea completo para a súa consulta en rede. Isto obriga a ir incorporando progresivamente novas voces, que son pronunciadas por Noemi Basanta, membro do equipo.

10. DICCIONARIO DOS APELIDOS GALEGOS

IP: Ana Isabel Boullón Agrelo

Equipo investigador: Gonzalo Navaza Blanco (Universidade de Vigo), Antón Palacio Sánchez (Universidade de Vigo), Luz Méndez (Comisión de Toponimia da Xunta de Galicia), Sandra Beis Silva

Entidades colaboradoras: Real Academia Galega

11. EDICIÓN DA COLECCIÓN DIPLOMÁTICA DOS DOCUMENTOS GALEGOS MEDIEVAIS

IP: Ana Boullón

Equipo investigador: Maka Pérez González, Ramón Lorenzo Vázquez

Financiamento: Convenio coa Xunta de Galicia (Consellería de Educación, Secretaría Xeral de Política Lingüística)

Avances significativos publicados en 2015

Na edición do corpus medieval do mosteiro de Santa María de Oia, Pontevedra, revisamos os documentos das carpetas 1794 a 1797, estándose a traballar neste mes na carpeta 1798 do Arquivo Histórico Nacional.

Cos novos datos obtidos da dita transcripción seguemos enchendo, mantendo e ampliando a nosa base de datos, creada por nós cos datos dos fondos documentais do mosteiro, que inclúe información imprescindible para a súa organización e manexo, dado o alto volume de documentación manexado (entre outras, data, tipoloxía documental, nome do notario ou escriba etc.).

12. EDICIÓN E ELABORACIÓN DOS MATERIAIS GALEGOS DO ALPI (ATLAS LINGÜÍSTICO DE LA PENÍNSULA IBÉRICA)

IP: Xulio C. Sousa Fernández

Equipo investigador: David Rodríguez Lorenzo, Soraya Suárez Quintas, Marta Negro Romero

Financiamento: Convenio Secretaría Xeral de Política Lingüística / Consejo Superior de Investigaciones Científicas

Entidades colaboradoras: Consejo Superior de Investigaciones Científicas (<http://www.csic.es/>)

Avances significativos e resultados publicados en 2015

Durante o ano 2015 desenvolveronse as seguintes tarefas:

- Revisión e corrección dos materiais da base de datos (campo fonético, lema e anotacións)
- Reunións de coordinación (outubro de 2015)
- Análise de diferentes preguntas dos materiais galegos e de zonas limítrofes

Contribucións derivadas

"Do espazo ao tempo: un estudo sobre o cambio lingüístico no galego moderno", Xulio C. Sousa Fernández / David Rodríguez Lorenzo (2015): *Simposio ILG 2015. Cambio lingüístico no galego actual*, Santiago de Compostela, 16-25 novembro 2015.

"Edición e elaboración dos materiais galegos do ALPI", Carolina Pérez Capelo / Rosa Mouzo Villar / Soraya Suárez Quintas (2015): *Gallæcia - III Congreso Internacional de Linguística Histórica*, Santiago de Compostela, 27-30 xullo 2015.

13. CORPUS DE TEXTOS ANTIGOS DE GALICIA (COTAGAL)

IP: Ricardo Pichel Gotérrez

Equipo investigador: Raquel Alonso Parada, Xosé Luís Couceiro Pérez, Pedro Dono López, Rocío Dourado Fernández, Paulo Martínez Lema, Ramón Mariño Paz, Xavier Varela Barreiro

Financiamento: Sen financiamento externo específico

Proxectos en cooperación: Xelmírez (dir. Xavier Varela Barreiro), LEMA (dir. Ana Suárez González)

14. GRAMÁTICA HISTÓRICA DA LINGUA GALEGA (GHLG)

IP: Xavier Varela Barreiro

Equipo investigador: Amparo Cereixo Silva (IESP As Neves), Eduardo Moscoso Mato, Alexandre Rodríguez Guerra (UVigo)

Financiamento: Sen financiamento externo específico

Avances significativos e resultados publicados en 2015

A actividade desenvolvida encamiñouse á finalización da versión doméstica do corpus textual do galego medio –sen outra pretensión que facilitar os traballos internos mentres non se abra ao acceso público o corpus *Gondomar*, dirixido por Ernesto González no ILG–, coa finalidade de, en harmonía coa codificación do CIGPA, facilitar a extracción de datos lingüísticos deste período para a elaboración da gramática histórica.

O traballo do equipo visibilizouse no *Gallæcia – III Congreso Internacional de Linguística Histórica* (Santiago de Compostela, xullo de 2015), ao que contribuíu Alexandre Rodríguez Guerra ("Aproximación á función sintáctica de suxeito en galego medieval") e nun capítulo de libro da autoría de Xavier Varela ("Achegas recentes á cronoloxía do alomorfo nasal do clítico

CD de 3ª persoa", en *En memoria de tanto miragre. Estudos dedicados ó profesor David Mackenzie* [2015]).

15. INVENTARIO TOPONÍMICO DA GALICIA MEDIEVAL (ITGM)

IP: Paulo Martínez Lema

Equipo investigador: Manuel Blanco López, Amparo Cereixo Silva (IESP As Neves), Rocío Dourado Fernández, Lucía Doval Iglesias, Gonzalo Hermo González, Eduardo Moscoso Mato, María Pérez Martínez, Guillermo Vidal Fonseca

Informática: César Osorio Peláez

Financiamento: Sen financiamento externo específico

Páxina web: <http://ilg.usc.es/itgm>

Avances significativos e resultados publicados en 2015

Durante este ano non se achegaron novas partidas de datos toponímicos medievais. A actividade centrouse na elaboración dunha nova estrutura da base na que se almacenan os datos tirados das coleccións documentais.

Ao congreso *Gallæcia – III Congreso Internacional de Linguística Histórica* (Santiago de Compostela, xullo de 2015) presentaron relatorios Paulo Martínez Lema ("Toponimia romance e estratexias de latinización na documentación medieval galega"; "Os estudos de onomástica en Galicia") e Lucía Doval / Gonzalo Hermo ("O Inventario Toponímico da Galicia Medieval (ITGM): pasado, presente e futuro dun proxecto para o estudo da toponimia medieval").

16. PLATAFORMA DE DOCUMENTACIÓN E ANÁLISE DE DATOS DIALECTAIS PERCEPTIVOS

IP: Xulio C. Sousa Fernández

Equipo investigador: Soraya Suárez Quintas, David Rodríguez Lorenzo, Irene Santos Raña, Laura Calaza Díaz, José R. Ríos Viqueira, Rosa M. Crujeiras, Alberto Rodríguez Casal.

Financiamento: Rede de Tecnoloxías e Análise dos Datos Lingüísticos. Programa de consolidación de unidades de investigación competitivas do SUG, Xunta de Galicia – FEDER (2014-2015)

Avances significativos e resultados publicados en 2015

En 2015 leváronse a cabo as seguintes tarefas:

- Deseño e de desenvolvemento da aplicación de documentación
- Inicio do traballo de campo (20 puntos enquisados)
- Presentación do proxecto en congresos

- Análise dos primeiros resultados

"Que saben os falantes sobre os dialectos?", Soraya Suárez Quintas (2015): *III Encontro da Mocidade Investigadora* (EDI-USC), Santiago de Compostela, 25-26 marzo 2015.

"Actitudes lingüísticas y variación dialectal: una contribución al estudio de las percepciones lingüísticas de los adolescentes gallegos", Soraya Suárez Quintas (2015): *XXX Congreso Internacional de la Asociación de Jóvenes Lingüistas*, Cantabria, 7-9 outubro 2015.

"A method for processing perceptual dialectology data", Laura Calaza Díaz / Soraya Suárez Quintas / Rosa M. Crujeiras / Alberto Rodríguez Casal / Xulio C. Sousa Fernández / José R. Ríos Viqueira (2015): *XII Congreso Galego de Estatística e Investigación de Operacións*, Lugo, 22-24 outubro 2015.

17. TESOURO INFORMATIZADO DA LINGUA GALEGA (TILG)

IP: Antón Santamarina e Ernesto González Seoane.

Equipo investigador: María Álvarez de la Granja e César Osorio Peláez.

Financiamento: Secretaría Xeral de Política Lingüística (Consellería de Cultura, Educación e Ordenación Universitaria, Xunta de Galicia).

Entidades colaboradoras: A relación de membros e universidades participantes, en Galicia, Portugal e Brasil, figuran en <http://ilg.usc.es/Tesouro/gl/equipo.html>.

Páxina web: <http://ilg.usc.es/TILG/>.

Avances significativos e resultados publicados en 2015

Durante o ano 2015 as actividades desenvolvidas no marco deste proxecto centráronse na transformación do corpus para un formato xml amigable. O obxectivo é trasladar a información actual do corpus a un novo sistema que permita máis posibilidades de consulta.

Publicacións derivadas

César Osorio Peláez (2015): "Presente e futuro do Tesouro Informatizado da Lingua Galega", *Gallæcia. III Congreso Internacional de Linguística Histórica. Homenagem aos Professores Ramón Lorenzo e Antón Santamarina*. Universidade de Santiago de Compostela, 27-30 xullo 2015.

18. TESOURO DO LÉXICO PATRIMONIAL GALEGO E PORTUGUÉS

IP: Rosario Álvarez

Equipo investigador: María Álvarez de la Granja, Ernesto González Seoane, Xulio Sousa, María Beatriz Domínguez Oroña, Marta Negro Romero, Rosa Mouzo Villar, Juan Jesús Gómez Noya.

Colaboradores: Xosé Afonso Álvarez Pérez, Eduardo Louredo Rodríguez, César Osorio Pelaez, Xosé Manuel Dopazo Entenza.

Financiamento: En 2015 non tivo financiamento específico.

Páxina web: <http://ilg.usc.gal/tesouro>

Avances significativos e resultados publicados en 2015

Introdución dos datos de novas obras, con léxico patrimonial galego e brasileiro. Desde a redacción da Memoria 2014, o corpus galego aumentou en 6 obras. Neste momento, na base de datos están introducidas 135 obras (Brasil 20, Galicia 60, Portugal 55), que dan un total de 189.366 rexistros (51.403 lemas e 83.195 variantes).

Iniciación a distancia de novos investigadores brasileiros, asesoría permanente dos membros dos equipos e revisión das táboas enviadas desde Brasil. Neste ano incorporáronse ao proxecto novos investigadores en Minas Gerais e formouse un equipo en Bahia.

A celebración en Santiago de Compostela do III CILH permitiu reunir nesta cidade un gran número de membros dos equipos brasileiro (as dúas coordinadoras federais e representantes de todas as exiós) e portugués, circunstancia que foi aproveitada para celebrar uns seminarios, de contido metodolóxico e de programación do traballo conxunto, presente e futuro.

Iniciáronse os contactos coas universidades de norte de Portugal, con vistas a unha colaboración continuada. Presentouse unha candidatura conxunta nunha convocatoria competitiva, da que aínda non se coñecen os resultados.

Publicacións derivadas

"O Tesouro do léxico patrimonial galego e portugués" [Póster]. María Beatriz Domínguez Oroña / Marta Negro Romero / Rosa Mouzo Villar (2015): *Gallæcia - III Congreso Internacional de Linguística Histórica*, Santiago de Compostela, 27-30 xullo 2015 - **Presentación**

"Do Atlas Prévio dos Falares Baianos ao Tesouro do Léxico Patrimonial Galego e Portugués": Rosario Álvarez Blanco (2015): *I Encontro Brasileiro de Estudos Galegos*, Baía (Brasil), 13-15 abril 2015 – **Presentación**

"Un portal para o estudo do léxico dialectal: o TLPGP". Marta Negro Romero (2015): *IV Congresso da SEEPLU. Cartografias do português: literatura, língua, cultura e didática nos espaços lusófonos*, Cáceres, 11-13 novembro 2015 – **Presentación**

Ademais, no marco do III CILH (Santiago de Compostela, xullo 2015) foron presentadas, por membros pertencentes a diversos grupos do equipo brasileiro, un total de 12 comunicacións arredor do Tesouro, con participación de 21 investigadores e investigadoras de diferentes universidades.

Publicación dos *Anais do III CIDS: Congresso Internacional de Dialetologia e Sociolinguística: variedade, atitudes linguísticas e ensino*. Londrina – Paraná, ao coidado de Fabiane Cristina Altino / Gleidy Aparecida Lima Milani / Rosa Evangelina de Santana Belli Rodrigues. Conteñen

as comunicacións presentadas no marco do simposio sobre o Tesouro que foi programado no seu seo. Do equipo galego, Ernesto X. González Seoane / Rosa Mouzo Villar, Rosario Álvarez / Hélen Cristina da Silva, Ernesto X. González Seoane / María Beatriz Domínguez Oroña, María Álvarez de la Granja / Marta Negro Romero, [<http://www.uel.br/eventos/cids/portal/pages/anais-do-iii-cids.php>].

Publicación da monografía que recolle unha escolma de traballos lingüísticos presentados no X Congreso da AIEG (Cardiff 2012), entre eles os integrantes dun panel sobre o Tesouro. Contén senllos traballos de Ernesto X. González Seoane, Rosa Mouzo e Marta Negro Romero. Olga Castro / María Liñeira (eds.) (2015): *Trama e urda. Contribucións multidisciplinares desde os estudos galegos*. Santiago de Compostela: Consello da Cultura Galega. DOI: 10.17075/tucmeg.2015.

BORRADOR

b) Proxectos promovidos por outras institucións

1. ADQUISICIÓN DE ESCENARIOS DE CONOCIMIENTO A TRAVÉS DE LA LECTURA DE TEXTOS: DESARROLLO Y APLICACIÓN DE RECURSOS PARA EL PROCESAMIENTO LINGÜÍSTICO DEL GALLEGO (SKATeR-UVIGO)

Referencia: TIN2012-38584-C06-04

IP: Xavier Gómez Guinovart

Organismo: Universidade de Vigo

Entidade financeira: Ministerio de Economía y Competitividad

Contía da subvención: 22.340 euros

Número de investigadores participantes: 6

Duración: 3 anos (2013-2015)

Participantes ILG: María Álvarez de la Granja, Alexandre Rodríguez Guerra

2. AN ELECTRONIC RESEARCH ENVIRONMENT AND EDITION OF THE ESTORIA DE ESPANNA OF ALFONSO X, KING OF CASTILE AND LEON

IP: Aengus Ward

Organismo: University of Birmingham

Entidade financeira: Arts and Humanities Research Council (AHRC) de Reino Unido

Duración: 01/01/2013-31/12/2016

3. CORPUS DE REFERENCIA DO GALEGO ACTUAL (CORGA)

IP: María Sol López Martínez

Organismo: Convenio da USC co Centro Ramón Piñeiro para a Investigación en Humanidades 2013-2015.

Participantes ILG: María Sol López Martínez

Páxina web: <http://corpus.cirp.es/corga>

Avances significativos e resultados publicados en 2015

Nova versión do corpus con data 18/06/2015:

- CORGA: <http://corpus.cirp.es/corga/> [versión 1.7] (Corpus sen etiquetar). [ISSN 1988-154]
- CORGAetq: <http://corpus.cirp.es/corgaetq/> [versión 2.6] (Corpus etiquetado) [1989-9661]
- Etiquetador lematizador Xiada: <http://corpus.cirp.es/xiada/> [versión 2.6] [ISSN 1989-9661]
- *Listado de frecuencias do Corpus de Referencia do Galego Actual (CORGA), versión 1.7*, Guillermo Rojo, Marisol López Martínez, Eva Domínguez Noya e Fco. Mario Barcala. Centro Ramón Piñeiro para a Investigación en Humanidades, <<http://corpus.cirp.es/corga/frecuencias.tar.gz>>, 2015.

4. EL ESTUDIO DE LA LENGUA ORAL: EXPLOTACIÓN Y ANÁLISIS DEL CORPUS. ESLORA2

IP: Victoria Vázquez Rozas (USC)

Referencia: FF2014-52287-P

Duración: 2015-2017

Orzamento: 65.000€

Participantes ILG: María Sol López Martínez

5. FRONTERA HISPANO-PORTUGUESA: DOCUMENTACIÓN LINGÜÍSTICA Y BIBLIOGRÁFICA

IP: Xosé Afonso Álvarez Pérez

Membros do equipo: María Victoria Navas Sánchez-Élez (Universidad Complutense), Jairo Javier García Sánchez (Universidad de Alcalá de Henares), Fernando Brissos (Centro de Linguística da Universidade de Lisboa), José Antonio González Salgado (Universidad de Extremadura), Juan M. Carrasco González (Universidad de Extremadura), Vera Ferreira (Centro Interdisciplinar de Documentação Linguística e Social)

Participantes ILG: Xosé Afonso Álvarez Pérez

Organismo: Universidad de Alcalá de Henares

6. GALLAECIA MONUMENTA HISTORICA

IP: Rosario Álvarez

Organismo: Consello da Cultura Galega

Web: <http://gmh.consellodacultura.org/nc/>

Participantes ILG: Rosario Álvarez, Ana Isabel Boullón Agrelo, Xosé Henrique Monteagudo Romero

7. LIBROS, MEMORIA Y ARCHIVOS: CULTURA ESCRITA EN MONASTERIOS CISTERCIENSES DEL NOROESTE PENINSULAR (SS. XII Y XIII). LEMACIST

IP: Ana Isabel Suárez González (USC)

Entidade financeira: Ministerio de Educación y Ciencia (HAR2013-40410-P)

Duración: 01/01/2014 - 31/12/2016

Participantes ILG: Ricardo Pichel Gotérrez, Xavier Varela Barreiro.

8. PEDRO DE BARCELOS E A MONARQUÍA CASTELHANO-LEONESA. ESTUDO E EDIÇÃO DA SECÇÃO FINAL INÉDITA DA CRÓNICA DE 1344

IP: Maria do Rosário Ferreira

Organismo: Universidade do Porto (FCT EXPL/CPC-ELT/1300/2013)

Duración: 01/06/2014 - 31/05/2015

Participantes ILG: Ricardo Pichel Gotérrez

Consultas da páxina web do centro

A seguir ofrécese unha taboa coas consultas á páxina do ILG nesta anualidade:

Enderezo web	Usuarios	Visitas	Páxinas vistas
Web do ILG http://ilg.usc.es/gl	26.583	40.075 64,27 % novas	108.146
Índices do Atlas Lingüístico Galego http://ilg.usc.es/indices/	950	1.308 70,64 % novas	4.803
Portal de Ditados Tópicos Galegos http://ilg.usc.es/ditados/	726	918 77,02 % novas	3.163
Cartografía dos Apelidos de Galicia http://ilg.usc.es/cag/	16.132	22.140 71,13 % novas	116.521
AMPER-Galicia http://ilg.usc.es/amper/	213	307 65,47 % novas	2.076
Asociación Galega de Onomástica http://ilg.usc.es/agon/	1.291	2.254 54,04 % novas	5.284
Arquivo do Galego Oral http://ilg.usc.es/ago/	1.099	1.745 59,89 % novas	3.861
Dicionario de pronuncia da lingua galega http://ilg.usc.es/pronuncia/	7.346	14.364 48,68 %	98.278
FOLERPA http://ilg.usc.es/FOLERPA/	1.022	1.824 54,88 % novas	10.456
Tesouro do Léxico Patrimonial Galego e Portugués http://ilg.usc.es/Tesouro/	1.042	4.098 23,45 % novas	29.125
Tesouro Informatizado da Lingua Galega http://ilg.usc.es/TILG/	13.130	22.078 58,71 % novas	64.619
Ránking dos dez nomes máis populares en Galicia (2000-2014) http://ilg.usc.es/nomes_galicia/	884	1.145 75,37 % novas	2.793

Organización de cursos, conferencias e encontros lingüísticos

A) CURSO DE VERÁN DE LINGUA E CULTURA GALEGAS PARA PERSOAS DE FÓRA DE GALICIA. XXVIII EDICIÓN

Director: Henrique Monteagudo Romero

Secretaría académica: Ana Isabel Boullón Agrelo

Entre o 1 e o 24 de xullo tivo lugar a *XXVIII Edición dos Cursos de verán de lingua e cultura galegas*, que este ano leva por título "Galego sen fronteiras".

FALTA

B) SIMPOSIO ILG 2015: CAMBIO LINGÜÍSTICO NO GALEGO ACTUAL

O simposio *Cambio lingüístico no galego actual* desenvolveuse en Santiago de Compostela entre o 16 e o 25 de novembro de 2015 e foi organizado polo Instituto da Lingua Galega, en colaboración co Consello da Cultura Galega.

O Simposio ILG 2015 pretendeU afondar no estudo do cambio lingüístico e prestar atención aos factores que están detrás dos procesos que actualmente teñen lugar. As fondas mudanzas da sociedade e da cultura que se produciron no último século sen dúbida teñen o seu reflexo na lingua. Determinar as repercusións destas mudanzas e do contacto lingüístico foron un dos principais obxectivos deste simposio, mais tamén se trataron outros aspectos de variación e mudanza lingüística que se están a percibir na sociedade actual.

○ **Comité organizador:** Xosé Luís Regueira, Elisa Fernández Rei, Sandra Beis Silva

○ **Comité científico:** Virginia Acuña Ferreira (Univ. de Vigo), Guylaine Brun-Trigaud (Univ. de Niza), Juan M. Carrasco González (Univ. de Extremadura), Francisco Cidrás Escáneo (ILG-USC), Ana María Fernández Planas (Univ. de Barcelona), Ernesto González Seoane (ILG-USC), Pedro Martín Butragueño (El Colegio de México), Lurdes de Castro Moutinho (Univ. de Aveiro), Alexandre Rodríguez Guerra (Univ. de Vigo), Xosé Manuel Sánchez Rei (Univ. da Coruña)

○ **Programa:**

- 16 novembro:
 - 17.00: Apertura

- 17.30: Johannes Kabatek (Univ. Zürich): "Dez teses sobre o cambio lingüístico (e unha nota sobre o galego)"
- 18.30: Miguel Cuevas Alonso (Univ. de Vigo): "Centralidad vs. marginalidad. La variación entonativa: *enderezando tuertos y desfaciendo agravios*"
- 17 novembro:
 - 17.00: Ramón Mariño (ILG – USC): "Unha reflexión histórica sobre o cambio inducido por contacto castelanizante en galego"
 - 18.00: Alba Agüete (ILG-USC): "Factores internos e externos na variación e no cambio do vocalismo galego"
 - 18.45: Gisela Tomé (University College London): "Consecuencias do cambio de lingua dominante por razóns ideolóxicas na produción e na percepción da fala: o caso dos neofalantes"
- 18 novembro:
 - 17.00: Estefanía Mosquera (Univ. da Coruña): "A escrita electrónica galega: tradición, innovación e recepción"
 - 18.00: Noemi Basanta (ILG – USC): "*As formas cambiaron porque o mundo cambiou*": identidade, performance e cultura en narrativas relacionamente mediadas"
 - 18.45: Soraya Suárez Quintas (ILG-USC): "*O galego non é o ghallegho que falamos nós*: A percepción e as actitudes como condicionantes do cambio lingüístico".
- 24 novembro:
 - 17.00: Xosé Luís Regueira (ILG-USC): "Cambio lingüístico, variación e interacción: continuidade e cambio no galego e no portugués".
 - 18. 00: Xulio Sousa e David Rodríguez (ILG – USC): "Do espazo ao tempo: un estudo sobre o cambio lingüístico no galego moderno".
 - 18.45: Carolina Pérez Capelo (ILG – USC): "A toponimia galega como fonte para o estudo do cambio lingüístico"
- 25 novembro:
 - 17.00: Francisco Dubert (ILG – USC): "Cambio e estrutura na morfoloxía verbal do galego"
 - 18.00: María José López Couso (USC): "Fortalecendo o diálogo entre a lingüística de corpus e os estudos de gramaticalización"]
 - 19.00: Clausura

<http://ilg.usc.es/gl/actividades/simposio-ilg-2015>

C) GALLÆCIA – III CONGRESSO INTERNACIONAL DE LINGÜÍSTICA HISTÓRICA

O Instituto da Lingua Galega da Universidade de Santiago de Compostela celebrou o congreso internacional *Gallæcia – III Congreso Internacional de Lingüística Histórica* entre os días 27 e 30 de xullo de 2015 en Santiago de Compostela, dedicado a honrar os profesores Ramón Lorenzo e Antón Santamarina.

O III CILH ocorre na secuencia de Castilho – II CILH (São Paulo 2012), en homenaxe ao profesor Ataliba T. de Castilho, e de Rosae – I CILH (Salvador 2009), que honrou a profesora Rosa

Virgínia Mattos e Silva, de feliz memoria. Esta terceira edición estivo organizada conxuntamente pola Universidade Federal da Bahia (Instituto de Letras), pola Universidade de São Paulo (Área de pós-graduação em Filologia e Língua Portuguesa, Cátedra de Estudos Galegos – DLCV / FFLCH) e pola Universidade de Santiago de Compostela (Instituto da Lingua Galega).

Convidáronse a participar neste congreso investigadores e investigadoras nos distintos ámbitos da lingüística portuguesa e galega, de maneira particular nos dominios da lingüística histórica e da historia da lingua, mais tamén doutras disciplinas como a ecdótica, codicología e paleografía, a onomástica, a sociolingüística, a dialectoloxía e xeolingüística, a lingüística aplicada, a adquisición e desenvolvemento da linguaxe, a psicolingüística, a fonética e fonoloxía, a morfoloxía, a sintaxe, a lexicoloxía, lexicografía e semántica, a lingüística textual, a análise do discurso, a pragmática e a lingüística computacional e de corpus.

<http://ilg.usc.es/3cilh/>

A actividade dos investigadores

A) COMUNICACIÓNS EN CONGRESOS E ENCONTROS CIENTÍFICOS

Aguete Cajiao, Alba (2015): “Cambio lingüístico no vocalismo do galego. Experimento perceptivo”. *III Encontro da Mocidade Investigadora (EDI-USC)*. Santiago de Compostela, 25-26 marzo 2015.

Aguete Cajiao, Alba (2015): “Cambio social y contacto lingüístico. Aproximación perceptiva al vocalismo de neofalantes y paleofalantes en gallego”. *VII Congreso Internacional de Lingüística Hispánica / V Asamblea Bienal de la Asociación Internacional para el Estudio del Español en la Sociedad (SIS-EES): “Spanish in contact - new times, new spaces and new speakers”*. Edimburgo (Escocia, Reino Unido), 28-29 maio 2015.

Aguete Cajiao, Alba (2015): “Factores internos e externos na variación e no cambio do vocalismo galego”. *Simposio ILG 2015 Cambio lingüístico no galego actual*. Santiago de Compostela, 16-25 novembro 2015.

Aguete Cajiao, Alba (2015): “The effect of initial-prosodic boundary on vowel aperture in Galician”. *Phonetics and Phonology in Europe 2015*. Cambridge (Reino Unido), 29-30 xuño 2015.

<http://dspace.usc.es/bitstream/10347/13683/1/AlbaAgueteCajiao_PAPE_2015.pdf>.

Aguete Cajiao, Alba (2015): "Variación e contacto lingüístico no vocalismo galego". *Gallæcia - III Congreso Internacional de Lingüística Histórica*. Santiago de Compostela, 27-30 xullo 2015.

Aguete Cajiao, Alba / Elisa Fernández Rei / César Osorio Peláez (2015): "Tecnoloxías e ferramentas para o estudo da xeoprosodia: unha nova ferramenta interactiva para desenvolvemento de tests: FOLERPA". *Colóquio Internacional de Geoprosodia do Português e do Galego*. Aveiro (Portugal), 17-19 xuño 2015.

Álvarez de la Granja, María / Belén López Meirama (2015): "A edición dos materiais no léxico dispoñible do galego". Comunicación presentada na modalidade Comunicación coordinada en *Gallæcia - III Congreso Internacional de Lingüística Histórica*. Santiago de Compostela, 27-30 xullo 2015.

Álvarez de la Granja, María / Elisa Fernández Rei (2015): "El reto de publicar una revista de lingüística gallega en Galicia: *Estudos de Lingüística Galega*" [Póster]. *5ª Conferencia internacional sobre calidad de revistas de ciencias sociales y humanidades (CRECS 2015)*. Murcia, 7-8 maio 2015.

Álvarez, Rosario (2015): "Galicia do outro lado do Atlántico". *I Encontro Brasileiro de Estudos Galegos. Homenaxe a Rosario Suárez Albán*. Salvador, Bahia (Brasil), 13-15 abril 2015.

Álvarez, Rosario (2015): "Noticia de la lingüística gallega: entre la tradición filológica hispánica y la visibilidad en el ámbito luso-brasileiro". *4th Lusophone and Hispanic Linguistics Symposium (SLHL 4)*. Milwaukee (Wisconsin), 21 novembro 2015.

Álvarez, Rosario (2015): "A imaxe lingüística dos galegos fóra de Galicia Textos hispánicos do séc. XVII". *XI congreso da Asociación Internacional de Estudos Galegos. Os estudos galegos ante o cambio social e cultural: Identidades na fronteira, emigración e exilio*. Bos Aires (Arxentina), 6-8 abril 2015.

Álvarez, Rosario (2015): "Diacronía e diatopía. Achega á variación morfolóxica no diminutivo en galego". *III Coloquio de Lingüística Histórica*. Vigo, 12-13 novembro 2015.

Álvarez, Rosario (2015): "Do Atlas Prévio dos Falares Baianos ao Tesouro do Léxico Patrimonial Galego e Português". *I Encontro Brasileiro de Estudos Galegos. Homenaxe a Rosario Suárez Albán*. Salvador, Bahia (Brasil), 13-15 abril 2015.

Álvarez, Rosario (2015): "Galicia e Portugal, dúas culturas en diálogo". Mesa redonda, con Jacobo Sutil, Javier Rioyo e José Carlos Vasconcelos. Moderador, Samuel Rego. *Portugal-Galicia: Escenarios para un encontro*. Lisboa (Portugal), 12, 19 e 26 de maio de 2015.

Álvarez, Rosario / Ernesto González Seoane / César Osorio Peláez / Florentina Xoubanova Montero (2015): "Gondomar. Corpus dixital de textos galegos da Idade Moderna" [Póster]. *Gallæcia - III Congreso Internacional de Lingüística Histórica*. Santiago de Compostela, 27-30 xullo 2015.

Álvarez, Rosario / Manuel Gago (2015): "Gallaeciae Monumenta Historica. Unha ferramenta para explorar o corpus documental medieval galego". *XIII Jornadas de la Sociedad Española de Ciencias y Técnicas Historiográficas. Escritura y Sociedad: la nobleza*. Santiago de Compostela, 15-16 xuño 2015.

Basanta, Noemi (2015): "As formas cambiaron porque o mundo cambiou. Identidade, performance e cultura en narrativas relacionamente mediadas". *Simposio ILG 2015. Cambio lingüístico no galego actual*. Santiago de Compostela, 16-25 novembro 2015.

Basanta, Noemi (2015): "Diferenza como discurso identitario. Entre a oposición e a pluralidade de xénero" [Póster]. *III Encontro da Mocidade Investigadora (EDI-USC)*. Santiago de Compostela, 25-26 marzo 2015.

Basanta, Noemi (2015): "A indexicalidade na construción discursiva do espazo e a sexualidade". *Simposium Internacional EDiSo*. Coímbra, 18-20 xuño 2015.

Basanta, Noemi (2015): "Eu son micromachista: identidades femininas na encrucillada dos discursos sobre a modernidade". *Gallæcia - III Congreso Internacional de Lingüística Histórica*. Santiago de Compostela, 27-30 xullo 2015.

Basanta, Noemi (2015): "Mudanzas sociais e reconstrución narrativa da identidade heterosexual". *11. Deutscher Lusitanistentag 2015*. Aquisgrán (Alemaña), 16-19 setembro 2015.

Beis Silva, Sandra (2015): "Estrategias para el tratamiento de la toponimia en las aulas de secundaria". *XXX Congreso Internacional de la Asociación de Jóvenes Lingüistas*. Cantabria, 7-9 outubro 2015. <<http://dspace.usc.es/handle/10347/13684>>.

Beis Silva, Sandra (2015): "Proxecto Dicionario dos apelidos galegos" [Póster]. *Gallæcia - III Congreso Internacional de Lingüística Histórica*. Santiago de Compostela, 27-30 xullo 2015. <<http://dspace.usc.es/handle/10347/13590>>.

Calaza Díaz, Laura = Suárez Quintas, Soraya / Laura Calaza Díaz / Rosa María Crujeiras / Alberto Rodríguez Casal / Xulio Sousa / José Ramón Ríos Viqueira.

Cidrás Escáneo, Francisco (2015): "Valores pragmáticos en competencia: usos evidenciais do marcador epistémico 'seica'". *Gallæcia - III Congreso Internacional de Lingüística Histórica*. Sesión coordinada "Mantemento e cambio lingüístico no galego actual" (coord. X. L. Regueira). Santiago de Compostela, 27-30 xullo 2015.

Domínguez Oroña, María Beatriz (2015): “Análise das construcións causativas co verbo *deixar* no galego actual”. *XVe Colloque International de Linguistique Ibéro-Romane (CILIR 2015)*. Ruan (Francia), 3-5 xuño 2015. <<http://hdl.handle.net/10347/13417>>.

Domínguez Oroña, María Beatriz (2015): “Construcións causativas e anticausativas no galego: o caso de *aprender*”. *Gallæcia – III Congreso Internacional de Linguística Histórica*. Santiago de Compostela, 27-30 xullo 2015. <<http://hdl.handle.net/10347/13667>>.

Domínguez Oroña, María Beatriz (2015): “El uso del clítico *se* en construcciones causativas y anticausativas en gallego”. *XXX Congreso Internacional de la Asociación de Jóvenes Lingüistas*. Cantabria, 7-9 outubro 2015. <<http://hdl.handle.net/10347/13667>>.

Domínguez Oroña, María Beatriz (2015): “*Quentamos as mans ou quecemos as mans?* Unha aproximación á alternancia causativa en galego”. *III Encontro da Mocidade Investigadora (EDI-USC)*. Santiago de Compostela, 25-26 marzo 2015. <<http://hdl.handle.net/10347/13199>>.

Domínguez Oroña, María Beatriz / Marta Negro Romero / Rosa Mouzo Villar (2015): “O Tesouro do léxico patrimonial galego e portugués” [Póster]. *Gallæcia– III Congreso Internacional de Linguística Histórica*. Santiago de Compostela, 27-30 xullo 2015. <<http://hdl.handle.net/10347/13560>>.

Dopazo Entenza, José Manuel (2015): “Mantemento e mudanza lingüística nos falantes da illa de Ons: as sibilantes”. *Gallæcia – III Congreso Internacional de Linguística Histórica*. Sesión coordinada “Mantemento e cambio lingüístico no galego actual” (coord. X. L. Regueira). Santiago de Compostela, 27-30 xullo 2015.

Doval Iglesias, Lucía = Hermo González, Gonzalo / Lucía Doval Iglesias.

Dubert, Francisco (2015): “Cambio e estrutura na morfoloxía verbal do galego”. *Simposio ILG 2015: Cambio lingüístico no galego actual*. Santiago de Compostela, 16-25 novembro 2015.

Dubert, Francisco (2015): “Del verbo gallego medieval al contemporáneo: entre el contacto y la autonomía lingüísticos”. *50th International Congress on Medieval Studies*. Kalamazoo, Michigan (Estados Unidos), 14-17 maio 2015.

Dubert, Francisco (2015): “Morfoloxía flexiva galega: aspectos comparativos e dialectais”. *Jornada de Linguística Galega e Portuguesa*. Campinas (Brasil), 23 outubro 2015.

Dubert, Francisco (2015): “Procesos de simplificación e de complicación da gramática galega asociados ó contacto co castelán”. *Gallæcia – III Congreso Internacional de Linguística Histórica*. Sesión coordinada: “Contacto galego-español e cambio lingüístico no galego actual (coord. Elisa Fernández Rei). Santiago de Compostela, 27-30 xullo 2015.

Dubert, Francisco / Xulio Sousa (2015): “Os estudos de dialectometría na xeolingüística actual”. Colóquio Internacional de Geoprosódia do Portugués e do Galego. Aveiro (Portugal), 17-19 xullo 2015.

Fernández Rei, Elisa (2015): “Entoación e contacto entre variedades lingüísticas en Galicia”. *Gallæcia – III Congreso Internacional de Linguística Histórica*. Sesión coordinada: “Contacto galego-español e cambio lingüístico no galego actual (coord. Elisa Fernández Rei). Santiago de Compostela, 27-30 xullo 2015.

Fernández Rei, Elisa (2015): “Factores sociolingüísticos e xeoprosodia do galego”. *Colóquio Internacional de Geoprosódia do Portugués e do Galego*. Aveiro (Portugal), 17-19 xuño 2015.

Fernández Rei, Elisa = Álvarez de la Granja, María / Elisa Fernández Rei.

Fernández Rei, Francisco (2015): “Corenta anos de Atlas Lingüístico Galego (ALGa)”. *Gallæcia - III Congreso Internacional de Linguística Histórica. Homenagem aos professores Ramón Lorenzo e Antón Santamarina*. Santiago de Compostela, 27-30 xullo 2015.

Fernández Rei, Francisco (2015): “O Arquivo do Galego Oral do ILG: xénese e situación actual”. *Gallæcia - III Congreso Internacional de Linguística Histórica. Homenagem aos professores Ramón Lorenzo e Antón Santamarina*. Santiago de Compostela, 27-30 xullo 2015.

Fernández Rei, Francisco (2015): “O léxico do mar da Arousa”. Mesa de traballo XXVII Ciclo Cultivando o Mar: Revisión Colectiva do Patrimonio Marítimo do Salnés. Memorial Luís Rei, no XVIII Foro dos recursos mariños e da acuicultura das rías galegas. A Toxa - O Grove. Festa do Marisco, 8-9 outubro 2015.

Fernández Rei, Francisco: “O galego de Filgueira Valverde”, Mesa redonda Filgueira Valverde e o idioma galego, *Congreso Filgueira Valverde na cultura galega do século XX*, Sede da RAG, A Coruña, 26 novembro 2015.

Fernández Rei, Francisco: Coordinador da sesión do Arquivo do Galego Oral en *Gallæcia - III Congreso Internacional de Linguística Histórica. Homenagem aos professores Ramón Lorenzo e Antón Santamarina*. Santiago de Compostela, 27-30 xullo 2015.

Fernández Rei, Francisco: Guía do *Roteiro en Cambados con Cabanillas*, organiza CAFI da Xunta de Galicia. Consellería de Cultura, Educación e Orientación Universitaria (Cambados 06-06-2015).

Fernández Rei, Francisco: Relatorio no Seminario *Estudos de galego e portugués: pasado, presente e futuro*. Cáceres, Facultad de Filosofía y Letras, 9 abril 2015.

García García, Ana (2015): "Unha viaxe á Ribeira Sacra a través da oralidade: a fala do concello de Taboada no Arquivo do Galego Oral". *Gallæcia – III Congreso Internacional de Linguística Histórica*. Sesión coordinada: Arquivo do Galego Oral I (Francisco Fernández Rei, coord.). Santiago de Compostela, 27-30 xullo 2015.

González Seoane, Ernesto = Álvarez, Rosario / Ernesto González Seoane / César Osorio Peláez / Florentina Xoubanova Montero.

Hermo González, Gonzalo / Lucía Doval Iglesias (2015): "O Inventario Toponímico da Galicia Medieval (ITGM): pasado, presente e futuro dun proxecto para o estudo da toponimia medieval". *Gallæcia - III Congreso Internacional de Linguística Histórica*. Santiago de Compostela, 27-30 xullo 2015.

Hermo González, Gonzalo (2015): "Toponimia medieval. Cuestións teóricas e metodolóxicas". *Gallæcia - III Congreso Internacional de Linguística Histórica*. Santiago de Compostela, 27-30 xullo 2015.

López Martínez, M. Sol / Eva Domínguez Noya (2015): "O tratamento da variación lingüística no CORGA". *Gallaæcia – III Congreso Internacional de Linguística Histórica*. Santiago de Compostela, 27-30 xullo 2015.

Louredo Rodríguez, Eduardo (2015): "A study of Galician-Castilian contact based on the verb morphology of dialects of the Ribeiro district". *International Conference on Language Variation in Europe 8 (ICLaVE)*. Leipzig (Alemaña), 27-29 maio 2015. <<http://hdl.handle.net/10347/13377>>.

Louredo Rodríguez, Eduardo (2015): "Aproximación á variación *está cantando - está a cantar* en galego", 11. *Deutscher Lusitanistentag 2015*. RWTH Aachen University, Aquisgrán (Alemaña), 16-19 setembro 2015. <<http://hdl.handle.net/10347/13603>>.

Louredo Rodríguez, Eduardo (2015): "Variación na morfoloxía verbal das falas da comarca do Ribeiro". *Gallæcia - III Congreso Internacional de Linguística Histórica*. Santiago de Compostela, 27-30 xullo 2015. <<http://hdl.handle.net/10347/13604>>.

Louredo Rodríguez, Eduardo (2015): "Aproximación ao contacto galego-castelán no galego do Ribeiro". *Ibero-Romance Languages in Contact and in Contrast*. Bélxica, 14-16 decembro 2015.

Louredo Rodríguez, Eduardo (2015): "Aproximación ás formas de tratamento: cambio interxeracional na comarca do Ribeiro". *XVe Colloque International de Linguistique Ibéro-Romane (CILIR 2015)*. Ruan (Francia), 3-5 xuño 2015. <<http://hdl.handle.net/10347/13415>>.

Martínez Lema, Paulo (2015): "Estratexias de latinización da toponimia romance". *Gallaæcia – III Congreso Internacional de Linguística Histórica* (Simposio "Arredor do hibridismo

lingüístico en textos medievales centro-occidentais", coords. Harvey Sharrer e Ricardo Pichel). Santiago de Compostela, 27-30 xullo 2015.

Martínez Lema, Paulo (2015): "Os estudos de onomástica en Galicia". *Gallaecia – III Congreso Internacional de Linguística Histórica* (Simposio "Panorámica dos estudos de onomástica nos últimos anos", coords. Ana Boullón e Gonzalo Navaza). Santiago de Compostela, 27-30 xullo 2015.

Martínez Lema, Paulo (2015): "Toponimia e fonética histórica no ámbito galego-portugués: notas para unha liña de traballo". *IV Congreso Internacional da Sociedade Extremeña de Estudos Portugueses y de la Lusofonía: "Cartografías do Português: literatura, língua, cultura e didáctica nos espaços lusófonos"*. Estremadura, 12 novembro 2015.

Monteagudo Romero, Henrique (2015): "A lingua no tempo, os tempos da lingua. Gramática diacrónica e historia social". *Gallæcia - III Congreso Internacional de Linguística Histórica. Homenagem aos Professores Ramón Lorenzo e Antón Santamarina*. Santiago de Compostela, 27-30 xullo 2015.

Monteagudo Romero, Henrique (2015): "Do galego ao portugués brasileiro: sistema e comunidade lingüística". *I Encontro Brasileiro de Estudos Galegos - Homenaxe a Rosario Suárez Albán*. Brasil, 13 -15 abril 2015.

Monteagudo Romero, Henrique (2015): "Do galego ao portugués brasileiro: sistema e comunidade lingüística". *I Encontro Brasileiro de Estudos Galegos - Homenaxe a Rosario Suárez Albán*. Brasil, 13 -15 abril 2015.

Monteagudo Romero, Henrique (2015): "Entre o latín e o portugués: galego, galego-portugués, portugués arcaico?". *Gallæcia - III Congreso Internacional de Linguística Histórica. Homenagem aos Professores Ramón Lorenzo e Antón Santamarina*. Santiago de Compostela, 27-30 xullo 2015.

Monteagudo Romero, Henrique (2015): "Historia social de la lengua: la cuestión de la lingüicidad del gallego". Seminario "Lenguas, documentos, acentos. Por una historia social del lenguaje (III)". Facultad de Letras de la Universidad del País Vasco / Euskal Herriko Unibersitatea. Álava, 5 xuño 2015.

Monteagudo Romero, Henrique (2015): "La lengua gallega bajo el franquismo: ideas lingüísticas y praxis idiomática de Ramón Piñeiro" / "Galiziera frankismo garaian: Ramon Piñeireoren hizkuntza ideiak eta hizkuntza praxia". *Curso de Verán. El lugar del Euskera y de las demás lenguas en un contexto multilingüe, a la luz de las aportaciones de Koldo Mitxelena y Ramón Piñeiro / Euskararen eta gainerakoek tokia hizkuntza aniztasunean, Koldo Mitxelenaren eta Ramón Piñeireoren ekarpenen harira*. XXXIV Cursos de Verano - XXVII

Cursos Europeos. Universidad del País Vasco /Euskal Herriko Unibersitatea. Donostia / San Sebastián. 1-2 setembro 2015.

Monteagudo Romero, Henrique (2015): "La lengua gallega bajo el franquismo: ideas lingüísticas y praxis idiomática de Ramón Piñeiro" / "Galiziera frankismo garaian: Ramon Piñeiroren hizkuntza ideiak eta hizkuntza praxia". *Curso de Verán. El lugar del Euskera y de las demás lenguas en un contexto multilingüe, a la luz de las aportaciones de Koldo Mitxelena y Ramón Piñeiro / Euskararen eta gainerakoen tokia hizkuntza aniztasunean, Koldo Mitxelenaren eta Ramón Piñeiroren ekarpenen harira*. Universidad del País Vasco /Euskal Herriko Unibersitatea. XXXIV Cursos de Verano - XXVII Cursos Europeos (año 2015). Donostia / San Sebastián, 1-2 setembro 2015.

Monteagudo Romero, Henrique (2015): "Lingua(s) e norma(s): polielaboración, pluricentricidade, polinómia / autonomía, sinonómia, heteronomía". *Gallaecia - III Congreso Internacional de Linguística Histórica. Homenagem aos Professores Ramón Lorenzo e Antón Santamarina*. Santiago de Compostela, 27-30 xullo 2015.

Monteagudo Romero, Henrique (2015): "Os estudos galegos ante o cambio social e cultural: identidades na fronteira, emigración e exilio". *XI Congreso da Asociación Internacional De Estudos Galegos (AIEG)*. Buenos Aires, 6-8 abril 2015. RELATORIO: *Emigración, lingua e sociedade en Galicia. Un balance histórico*. CONFERENCIA PLENARIA DE CLAUSURA (CONVIDADA): *Sempre en Bos Aires*.

Monteagudo Romero, Henrique (2015): "Os estudos galegos ante o cambio social e cultural: identidades na fronteira, emigración e exilio". *XI Congreso da Asociación Internacional De Estudos Galegos (AIEG)*. Buenos Aires, 6-8 abril 2015. CONFERENCIA PLENARIA DE CLAUSURA (CONVIDADA): *Sempre en Bos Aires*.

Mouzo Villar, Rosa / Carolina Pérez Capelo (2015): «De profesión filólogas. Galegas». *Seminario: Estudos de galego e portugués. Pasado e futuro*. Estremadura, 9 abril 2015.

Mouzo Villar, Rosa / Irene Santos Raña / Raquel Vila Amado (2015): "Atlas Lingüístico Galego" [Póster]. *Gallaecia – III Congreso Internacional de Linguística Histórica*. Santiago de Compostela, 27-30 xullo 2015. <<http://hdl.handle.net/10347/13562>>.

Mouzo Villar, Rosa = Domínguez Oroña, María Beatriz / Marta Negro Romero / Rosa Mouzo Villar.

Mouzo Villar, Rosa = Suárez Quintas, Soraya / Carolina Pérez Capelo / Rosa Mouzo Villar.

Negro Romero, Marta (2015): "Un portal para o estudo do léxico dialectal: o TLPGP". *IV Congreso da SEEPLU. Cartografías do portugués: literatura, lingua, cultura e didáctica nos espaços lusófonos*. Cáceres, 11-13 novembro 2015.

Negro Romero, Marta = Domínguez Oroña, María Beatriz / Marta Negro Romero / Rosa Mouzo Villar.

Osorio Peláez, César = Álvarez, Rosario / Ernesto González Seoane / César Osorio Peláez / Florentina Xoubanova Montero.

Pérez Capelo, Carolina (2015): «A toponimia galega como fonte para o estudo do cambio lingüístico». *Simposio ILG 2015. Cambio lingüístico no galego actual*. Santiago de Compostela, 16-25 novembro 2015.

Pérez Capelo, Carolina (2015): «Pereiroa, Pereiroá, Pereirúa e Pereiró. O sufixo diminutivo - ŐLUS / -ŐLA na toponimia galega». *Gallæcia - III Congreso Internacional de Linguística Histórica*. Santiago de Compostela, 27-30 xullo 2015.

Pérez Capelo, Carolina = Suárez Quintas, Soraya / Carolina Pérez Capelo / Rosa Mouzo Villar.

Pérez Capelo, Carolina = Mouzo Villar, Rosa / Carolina Pérez Capelo.

Pérez González, Mª Carmen (2015): "Colección diplomática de documentos galegos medievais" [Póster]. *Gallæcia - III Congreso Internacional de Linguística Histórica*. Santiago de Compostela, 27-30 xullo 2015.

Pichel Gotérrez, Ricardo (2015): "A linguaxe híbrida do Códice López Ferreiro: nova valoración filolóxica e lingüística" (dentro da sesión "Arredor do hibridismo lingüístico en textos medievais centro-occidentais"). *Gallæcia - III Congreso Internacional de linguística histórica. Homenagem aos Professores Ramón Lorenzo e Antón Santamarina*. Santiago de Compostela, 27-30 xullo 2015.

Pichel Gotérrez, Ricardo (2015): "Courtly Culture and Literary Patronage: The Galician House of Andrade". *Kings & Queens 4 - Royal Studies Network*. Universidade de Lisboa, Facultade de Letras, 23-27 xuño 2015.

Pichel Gotérrez, Ricardo (2015): "O Corpus de Textos Antigos da Galiza (COTAGAL): unha nova biblioteca dixital para a edición múltipla de textos medievais e modernos" (dentro da sesión "Perspectivas plurais dos textos medievais galego-portugueses"). *Gallæcia - III Congreso Internacional de linguística histórica. Homenagem aos Professores Ramón Lorenzo e Antón Santamarina*. Santiago de Compostela, 27-30 xullo 2015.

Pichel Gotérrez, Ricardo / Paula Bouzas Resende (2015): "As glosas galegas do *Fuero real* alfonsí contido no ms. 710 da Biblioteca Nacional". *Gallæcia - III Congreso Internacional de linguística histórica. Homenagem aos Professores Ramón Lorenzo e Antón Santamarina*. Santiago de Compostela, 27-30 xullo 2015.

Pichel Gotérrez, Ricardo / Ramón Mariño Paz (2015): "Apócope extrema e influencia castellanizante en los textos troyanos e historiográficos gallegos del s. XIV". *IV Congreso*

Internacional Tradición e Innovación de la Red CHARTA. Gotemburgo, Suecia (Göteborgs universitet), 15-17 outubro 2015.

Regueira Fernández, Xosé Luís (2015): “«Coma na casa en ningún lado»: mantemento, cambio e identidade nunha fala rural”. *Gallæcia – III Congreso Internacional de Lingüística Histórica*. Sesión coordinada “Mantemento e cambio lingüístico no galego actual” (coord. X. L. Regueira). Santiago de Compostela, 27-30 xullo 2015.

Regueira, Xosé Luís (2015): “Cambio lingüístico, variación e interacción: continuidade e cambio no galego e no portugués”. *Simposio ILG 2015: Cambio lingüístico no galego actual*. Santiago de Compostela, 16-25 novembro 2015.

Regueira, Xosé Luís (2015): “Gallego y portugués: continuidad, convergencia y divergencia”. *Ibero-Romance Languages in Contact and in Contrast*. Ghent University, 14-16 decembro 2015.

Regueira, Xosé Luís (2015): “Variación e mudanza en galego e en portugués: as fricativas sibilantes non voceadas”. *XXXI Encontro Nacional da Associação Portuguesa de Lingüística*. Braga (Portugal), 28-30 outubro 2015.

Regueira, Xosé Luís (2015): “Variación lingüística, dialectoloxía e gramática histórica: algúns problemas do cambio lingüístico en galego e portugués”. *III Coloquio de Lingüística Histórica*. Vigo, 12-13 novembro 2015.

Rodríguez Lorenzo, David / Mailson dos Santos Lopes (2015): "Um tesouro a ser revelado: o projeto *opera omnia* de Rosário Suárez Albán e as suas derivações", *I Encontro Brasileiro de Estudos Galegos*. Brasil, 13-15 abril 2015.

Rodríguez Lorenzo, David = Sousa, Xulio / David Rodríguez Lorenzo.

Santos Raña, Irene = Mouzo Villar, Rosa / Irene Santos Raña / Raquel Vila Amado.

Santos Raña, Irene = Suárez Quintas, Soraya / Irene Santos Raña.

Sousa, Xulio (2015): "Aggregate analysis of lexical variation in Galician dialects". *International Conference on Language Variation in Europe 8 (ICLaVE)*. Leipzig (Alemaña), 27-29 maio 2015.

Sousa, Xulio (2015): “A xeolingüística e o estudo da historia das linguas”. *III Coloquio de Lingüística Histórica*. Vigo, 12-13 novembro 2015.

Sousa, Xulio / David Rodríguez Lorenzo (2015): “Do espazo ao tempo: un estudo sobre o cambio lingüístico no galego moderno”. *Simposio ILG 2015: Cambio lingüístico no galego actual*. Santiago de Compostela, 16-25 novembro 2015.

Sousa, Xulio = Dubert, Francisco / Xulio Sousa.

Sousa, Xulio = Suárez Quintas, Soraya / Laura Calaza Díaz / Rosa María Crujeiras / Alberto Rodríguez Casal / Xulio Sousa / José Ramón Ríos Viqueira.

Suárez Quintas, Soraya (2015): "Actitudes lingüísticas y variación dialectal: una contribución al estudio de las percepciones lingüísticas de los adolescentes gallegos". *XXX Congreso Internacional de la Asociación de Jóvenes Lingüistas*. Cantabria, 7-9 outubro 2015. <<http://dspace.usc.es/handle/10347/13678>>.

Suárez Quintas, Soraya (2015): "Mapping perceptions and attitudes about Galician dialects" [Póster]. *International Conference on Language Variation in Europe 8 (ICLaVE)*. Leipzig, 27-29 maio 2015. <<http://dspace.usc.es/handle/10347/13679>>.

Suárez Quintas, Soraya (2015): "O galego non é o ghallego que falamos nós: a percepción e as actitudes como condicionantes do cambio lingüístico". *Simposio ILG 2015: Cambio lingüístico no galego actual*. Santiago de Compostela, 16-25 novembro 2015.

Suárez Quintas, Soraya (2015): "Que saben os falantes sobre os dialectos?". *III Encontro da Mocidade Investigadora (EDI-USC)*. Santiago de Compostela, 25-26 marzo 2015. <<http://dspace.usc.es/handle/10347/13030>>.

Suárez Quintas, Soraya / Laura Calaza Díaz / Rosa María Crujeiras / Alberto Rodríguez Casal / Xulio Sousa / José Ramón Ríos Viqueira (2015): "A method for processing perceptual dialectology data". *XII Congreso Galego de Estatística e Investigación de Operacións SGAPEIO*. Lugo, 22-24 outubro 2015. <<http://dspace.usc.es/handle/10347/13670>>.

Suárez Quintas, Soraya / Carolina Pérez Capelo / Rosa Mouzo Villar (2015): "Edición e elaboración dos materiais galegos do ALPI" [Póster]. *Gallaecia – III Congreso Internacional de Linguística Histórica*. Santiago de Compostela, 27-30 xullo 2015. <<http://hdl.handle.net/10347/13559>>.

Suárez Quintas, Soraya / Irene Santos Raña (2015): "Perceptions on dialectal variation: A study on both sides of the Galician and Portuguese border". *International Conference on Language Variation in Europe 8 (ICLaVE)*. Leipzig, 27-29 maio 2015. <<http://dspace.usc.es/handle/10347/13669>>.

Varela Barreiro, Xavier (2015): "Biblioteca dixital da Galicia Medieval (BGM)". *XIII Jornadas de la Sociedad Española de Ciencias y Técnicas Historiográficas. Escritura y sociedad: la nobleza*. Santiago de Compostela, 15-16 de xuño de 2015.

Varela Barreiro, Xavier (2015): "Biblioteca dixital da Galicia medieval". *Gallaecia – III Congreso Internacional de Linguística Histórica*. Santiago de Compostela, 27-30 xullo 2015.

Varela Barreiro, Xavier (2015): "O Tesouro Oral Informatizado da Lingua Galega (TOILG). Caracterización do corpus". *Gallaecia – III Congreso Internacional de Linguística Histórica*. Santiago de Compostela, 27-30 xullo 2015.

Varela Barreiro, Xavier / Maria Francisca Xavier (2015): "Corpus Informatizado Galego-Portugués Medieval (CIGPM)". *Gallaecia – III Congreso Internacional de Linguística Histórica*. Santiago de Compostela, 27-30 xullo 2015.

Vila Amado, Raquel (2015): "Un exemplo de aplicación práctica do léxico dispoñible do galego: o centro de interese «A roupa»". *Gallaecia – III Congreso Internacional de Linguística Histórica*. Santiago de Compostela, 27-30 xullo 2015.

Vila Amado, Raquel = Mouzo Villar, Rosa / Irene Santos Raña / Raquel Vila Amado.

Xoubanova Montero, Florentina = Álvarez, Rosario / Ernesto González Seoane / César Osorio Peláez / Florentina Xoubanova Montero.

b) Cursos e seminarios

González González, Manuel (2015): "A lingua galega en proceso de degradación imparable?". Curso: "Análisis crítico del discursos sobre las lenguas", organizado por Romanisches Seminar. Universität Zürich. Suíza, 12 maio 2015.

c) Conferencias

Álvarez de la Granja, María (2015): "Os recursos lexicográfico-lingüísticos en rede da lingua galega: panorama actual". *Xornadas Internacionais de Lexicografía 2015. Ferramentas lexicográficas ao servizo do usuario na era dixital*. Pontevedra, Universidade de Vigo; Santiago de Compostela, Universidade de Santiago de Compostela; A Coruña, Universidade da Coruña. Marzo-xuño 2015. Conferencia impartida en Pontevedra, 11 xuño 2015.

Álvarez de la Granja, María (2015): "A tecnoloxía ao servizo das linguas. Recursos electrónicos para o coñecemento do galego". Programa A ponte entre o ensino mdio e a USC. IES Nº 1 O CARBALLIÑO, O Carballiño, 10 abril 2015.

Álvarez, Rosario (2015): "A lingua dos galegos, mar por medio". Patronato da Cultura Galega de Montevideo. Montevideo (Uruguai), 10 abril 2015.

Basanta, Noemi (2015): "Masculinity and rural Galician identities in men's talk about dating". Goldsmiths University of London (Londres – Reino Unido), 24 marzo 2015.

Basanta, Noemi (2015): "Performing gender and rural identities: The discursive construction of the heterosexual masculinity during the flirt". Queen's College - Centre for Galician Studies. Oxford University (Oxford – Reino Unido), 9 marzo 2015.

Basanta, Noemi (2015): "Daquelas que cantan". *V Semana Complutense de las Letras*. Universidade Complutense de Madrid, 20-24 abril 2015.

Basanta, Noemi (2015): "Ser una chica de bien: Identidade e interacción lingüística desde a perspectiva de xénero". *Novas tendencias na lingüística no espazo galego-portugués*. A Coruña, 8 maio 2015.

Fernández Rei, Francisco (2015): "Cabanillas, Cambados e o vento mareiro", no Acto de homenaxe da Real Academia Galega na conmemoración do centenario da publicación de *Vento mareiro* de Ramón Cabanillas, celebrado no Auditorio da Xuventude de Cambados. Cambados, 14 novembro 2015.

Fernández Rei, Francisco (2015): "Notas sobre morfoloxía verbal", *III Coloquio de Lingüística Histórica*, organizado polo Departamento de Filoloxía Galega e Latina da Universidade de Vigo e o Grupo TALG (Tecnoloxías e Aplicacións da Lingua Galega), celebrado na Facultade de Filoloxía e Tradución da Universidade de Vigo. Vigo, 12-13 novembro 2015.

Fernández Rei, Francisco (2015): "Situación da lingua galega desde 1963 á actualidade, Convegno Internazionale *L'Europa romanza. Identità, diritti linguistici e letteratura*". Universidade de Ferrara, 2-3 decembro 2015.

Fernández Rei, Francisco: Conferencia "O patrimonio marítimo galego", na sala do Mar do Museo do Pobo Galego, 21 de xullo, XXVIII Cursos de verán de lingua e cultura galegas (Santiago de Compostela, 2-24 xullo 2015)

González González, Manuel (2015): "La terminología plurilingüe, una necesidad de la sociedad actual. La contribución de TERMIGAL". *MultiLex2015. Lexicografía multilingüe en Rede*. Santiago de Compostela, 20-21 outubro 2015.

González González, Manuel (2015): "Les données galiciennes pour (*le soleil*) se lève, (*le soleil*) se couche, *épi, feuille, trèfle, abeille, chat male, tache de rousseur, l'aire, froment et épine*". *Atlas Linguarum Europae (ALE). Symposium. The 48th Editorial Board Meeting*". República de Bulgaria, 10-14 xuño 2015.

González González, Manuel (2015): "O labor de TERMIGAL". *Xornadas de lexicografía 2015*, organizadas por RELEX. A Coruña, 22 abril 2015.

González González, Manuel (2015): Autores: González González, Manuel. "A que responden os nomes das plantas? Algunhas denominacións románicas da *Centaurea Cyanus*". *III Coloquio de Lingüística Histórica*. Vigo, 13 novembro 2015.

González Seoane, Ernesto (2015): "Situación actual y perspectivas de la lengua gallega". *Semana de las Lenguas y de las Culturas*. Universidad San Jorge (Zaragoza), setembro 2015.

Hermo González, Gonzalo (2015): "A poesía galega dos 80 á actualidade: entre o apolíneo e o dionisiaco". Departament de Filologia Romànica - Universitat de Barcelona, 27 abril 2015.

Hermo González, Gonzalo (2015): "Alguns projectes en curs a l'Institut da Lingua Galega". Departament de Filologia Catalana – Universitat de Barcelona, 29 abril 2015.

López Teixeira, Lidia = Pichel Gotérrez, Ricardo / Carmen Mejía Ruiz / Lidia López Teixeira.

Martínez Lema, Paulo (2015): "Luces e sombras de Xosé Filgueira Valverde". Universidad del País Vasco / Euskal Herriko Unibertsitatea. Vitoria-Gasteiz (País Vasco), 11 maio 2015.

Pichel Gotérrez, Ricardo (2015): "A edição digital de textos medievais hispánicos: critérios de apresentação gráfica e codificação TEI". *A Idade Média no Século XXI. Jornadas de estudo internacionais em torno da edição digital de manuscritos ibéricos medievais*. Universidade do Porto, Faculdade de Letras. O Porto (Portugal), 29-30 xaneiro 2015.

Pichel Gotérrez, Ricardo (2015): "A reescritura occidental da materia artúrica. Unha nova lectura do fragmento galego do *Livro de Tristam*". *XVI Congreso da Asociación Hispánica de Literatura Medieval "Em Doiro antr'o Porto e Gaia"*. O Porto (Universidade do Porto, Faculdade de Letras), 21-25 setembro 2015.

Pichel Gotérrez, Ricardo (2015): "As traducións galego-portuguesas da *Estoria de Espanna*: projecto de edición do testemunho mais tardio (BUS ms. 2497)". *Colóquio Internacional A Crónica de 1344 e a historiografía pós-alfonsina*. O Porto (Universidade do Porto, Faculdade de Letras), 10 xullo 2015.

Pichel Gotérrez, Ricardo (2015): "Courtly Culture and Galician Literary Patronage". *Coloquio das Redes Petristas - Petrista Networks*. Odense, Dinamarca (University of Southern Denmark). 4-5 xuño 2015.

Pichel Gotérrez, Ricardo (2015): "La expansión occidental de la versión sanchina de la *Estoria de Espanna*. Prolegómenos para una (nueva) edición comparada". *II Jornadas Internacionales de Historia de la Lengua e Historiografía - Estoria de Espanna Digital Project*. Sevilla (Universidad de Sevilla, Facultad de Letras), 24 novembro 2015.

Pichel Gotérrez, Ricardo (2015): "Porque se algũus mais complidamente quiserem saber... Cultura manuscrita na Galiza medieval: textos, contextos e língua". *IV Jornadas de*

Lingüística Hispánica. Armonía y contrastes. Universidade de Lisboa, Centro Galego. Lisboa (Portugal), 21-22 abril 2015.

Pichel Gotérrez, Ricardo / Carmen Mejía Ruiz / Lidia López Teixeira (2015): "Madrigalicia. Madrid, cidade de encontros". *XI Congreso Internacional da Asociación Internacional de Estudos Galegos*. Buenos Aires (Arxentina, Federación de Sociedades Galegas), 6-8 abril 2015.

Pichel Gotérrez, Ricardo / Xavier Varela Barreiro (2015): "Un espazo editorial para a multiedición da poesía medieval galego-portuguesa no COTAGAL". Encontro "Novas tendencias na investigación lingüístico no espazo galego-portugués". A Coruña (Universidade da Coruña, Facultade de Filoloxía), 8 maio 2015.

Regueira, Xosé Luís (2015): "Avances y problemas en la normalización de una lengua minorizada: el caso del gallego". Universidad Pedagógica Nacional, Oaxaca (México), 9 maio 2015.

Sousa, Xulio (2015): "Lingua galega e variedades". *Romanisches Seminar*. Universität Zürich (Suíza), 7 maio 2015.

Xavier Varela Barreiro = Pichel Gotérrez, Ricardo / Xavier Varela Barreiro.

d) Comités científicos e de redacción

Álvarez de la Granja, María. Membro do Comité Científico e Asesor da revista *Estudios interlingüísticos*.

Álvarez de la Granja, María. Secretaria da revista *Cadernos de Fraseoloxía Galega*.

Álvarez de la Granja, María. Secretaria da revista *Estudios de Lingüística Galega*.

Álvarez, Rosario. Directora da revista *Estudios de Lingüística Galega*, desde a creación en 2009.

Álvarez, Rosario. Membro do comité científico da revista *Cadernos de Lingua*.

Álvarez, Rosario. Membro do Comité Científico da *Revista de Filoloxía Asturiana* (desde vol. 9/10, anos 2009/2010).

Álvarez, Rosario. Membro do Comité Científico da revista *Verba. Anuario Galego de Filoloxía*.

Álvarez, Rosario. Membro do Conselho Editorial da revista *Sociodialecto*, da UEMS (campo Grande-Brasil), desde o 24-XI-2012. ISSN: 2178-1486. Grupo de Pesquisa e Estudos Sociolinguísticos e Dialetológicos - UEMS (GPESD-UEMS).

Álvarez, Rosario. Membro do Consello Asesor e Científico de *Annuarium Sancti Iacobi* (2012).

Álvarez, Rosario. Membro do Consello de Redacción do *Boletín da Real Academia Galega* (2012).

Boullón Agrelo, Ana Isabel. Correspondente internacional da *Rivista Italiana di Onomastica* (Società Editrice Romana, Roma).

Boullón Agrelo, Ana Isabel. Membro do Comité científico da revista *Estudos de Lingüística Galega*.

Boullón Agrelo, Ana Isabel. Membro do Consello de Redacción da revista *Viceversa*, da Asociación de Tradutores Galegos e a Universidade de Vigo.

Cidrás Escáneo, Francisco Antonio. Membro do Comité científico da revista *Estudos de Lingüística Galega*.

Cidrás Escáneo, Francisco. Membro do Comité Asesor da revista *Verba. Anuario Galego de Filoloxía*.

Couceiro, Xosé Luís. Membro do Comité de Honra da revista *Verba. Anuario Galego de Filoloxía*.

Dubert García, Francisco. Membro do Comité científico da revista *Estudos de Lingüística Galega*.

Fernández Rei, Elisa. Membro do Comité de Redacción da revista *Estudos de Lingüística Galega*.

Fernández Rei, Francisco. Membro do Comité Científico (1992-2010) e do Comité de Honra (2011-) da revista *Verba. Anuario Galego de Filoloxía. USC*.

Fernández Rei, Francisco. Membro do Comité Científico da revista *Cadernos de lingua*, da RAG (desde 1996).

Fernández Rei, Francisco. Membro do Comité Científico de *Estudos de Lingüística Galega*, do Instituto da Lingua Galega (desde 2009).

Fernández Rei, Francisco. Membro do Comité Científico de *Un mundo, muchas miradas - Mundu bat, begirada anitz* (desde 2011), UPV / EHU.

Fernández Rei, Francisco. Membro do Consello de redacción da *Revista de Filología Románica*, da Universidad Complutense de Madrid.

Fernández Rei, Francisco. Membro do Consello Editorial de *Citania. Artes, letras, espectáculos* (desde 1998).

Fernández Rei, Francisco. Membro do grupo estable de asesores do consello de redacción da revista *Luenga e Fablas* (desde 2002), editada polo Consello d'a Fabla Aragonesa.

Fernández Rei, Francisco. Secretario do Consello de redacción da revista trimestral *A Trabe de Ouro. Publicación galega de pensamento crítico* (Fundación Sotelo Blanco, Santiago de Compostela), desde a edición do nº 1 (1990) á actualidade (nº 104 no 2015).

González González, Manuel. Director da revista *Cadernos de Lingua*.

González González, Manuel. Membro do Comitato Scientifico Internazionale del *Bollettino dell'Atlante Linguistico Italiano*

González González, Manuel. Membro do Comité Científico da revista *Verba. Anuario Galego de Filoloxía*.

González González, Manuel. Membro do Comité Científico da revista *Trabajos de fonética experimental*.

González González, Manuel. Membro do Comité Científico da revista *Lingue e idiomi d'Italia*.

González González, Manuel. Membro do Comité Científico da revista *Dialectologia și fonetică*.

González González, Manuel. Membro do Comité Científico da revista *Estudos de lingüística galega*.

González González, Manuel. Membro do Comité Científico da revista *Euskera*.

González González, Manuel. Membro do Comité Científico do IV Congreso de Fonética Experimental.

González González, Manuel. Membro do comité de redacción do *Atlas linguistique roman*.

González González, Manuel. Representante do Comité románico no Comité de redacción do *Atlas Linguarum Europae*, desde 2015.

González Seoane, Ernesto. Director da Colección Limiar (<http://www.usc.es/libros/index.php/spic/catalog/series/limiar>).

González Seoane, Ernesto. Membro do Comité Científico da revista *Estudos de Lingüística Galega (ELG)*.

Monteagudo Romero, Henrique. Co-director de *Grial. Revista de Cultura Galega (2003-...)*. Edita: Editorial Galaxia, Vigo. ISSN: 0017-4181.

Monteagudo Romero, Henrique. Membro do comité de redacción de *Estudos de Lingüística Galega (2009-...)*. Edita: Universidade de Santiago. Servizo de Publicacións e Intercambio Científico. ISSN 1889-2566; ISSN-e1989-578X

Monteagudo Romero, Henrique. Membro do comité de redacción do *Boletín da Real Academia Galega (2012-...)*. Edita: Real Academia Galega (A Coruña).

Monteagudo Romero, Henrique. Membro do comité editorial de *Treballs de Sociolingüística Catalana. Revista de la Societat Catalana de Sociolingüística (2011-...)*. Edita: Societat Catalana

de Sociolingüística, Barcelona. ISSN: 2013-9136 (edició electrònica); 0211-0784 (edició impresa).

Monteagudo Romero, Henrique. Membro do consello editorial da revista *Gragoatá. Revista dos programas de pós-graduação do Instituto de Letras- Universidade Federal Fluminense* (2015-...). Niterói / Rio de Janeiro. ISSN (impresso) 1413-9073 - de 1996 a 2013; ISSN (online) 2358-4114.

Monteagudo Romero, Henrique. Membro do consello editorial da revista *LaborHistórico* (2015-...). Faculdade de Letras. Universidade Federal de Rio de Janeiro. ISSN 2359-6910.

Pichel Gotérrez, Ricardo. Integrante do Comité Científico da revista *Verba. Anuario galego de filoloxía*, da Universidade de Santiago de Compostela. ISSN 2174-4017. Desde setembro de 2015.

Pichel Gotérrez, Ricardo. Secretario da revista *Madrygal. Revista de Estudios Gallegos* (dir. Carmen Mejía), da Universidade Complutense de Madrid. ISSN 1138-9664 / ISSN-e 1988-3285. Desde outubro 2011.

Varela Barreiro, Xavier. Membro do Comité Asesor de *Verba. Anuario Galego de Filoloxía*.

Varela Barreiro, Xavier. Membro do comité de redacción da *Revista Galega de Filoloxía*.

Varela Barreiro, Xavier. Membro do comité editorial da Colección Limiar do Instituto da Lingua Galega.

Xosé Luís Regueira. Membro do Comité Científico da revista *Estudos de linguística galega*.

Xosé Luís Regueira. Membro do Comité Científico da *Revista Internacional de Lingüística Iberoamericana (RILI)*.

Xosé Luís Regueira. Membro do Comité Científico da revista *Verba*.

e) Publicacións

Publicacións do ILG

Este ano, o ILG editou o volume VI do *Atlas Lingüístico Galego*, coordinado por Francisco Fernández Rei. Este novo volume ocúpase das cuestións vencelladas, directa ou indirectamente, coa terra como espazo natural e coas plantas e árbores. O material cartografado agrúpase en dous grandes bloques: terra, en tanto que espazo físico non alterado polo ser humano; e plantas e árbores, con denominacións de arbustos, plantas e árbores

silvestres e froiteiras e froitos. Ademais dos 272 mapas, a obra inclúe un anexo de plantas con información adicional.

Fernández Rei, Francisco (coord.) (2015): *Atlas Lingüístico Galego. Vol. VI Léxico. Terra, prantas e árbores*. Dirixido por Constantino García e Antón Santamarina; investigadores Rosario Álvarez Blanco, Francisco Fernández Rei e Manuel González González. [A Coruña / Santiago de Compostela]: Fundación Barrié / Universidade de Santiago de Compostela, 2015, 731 p. [ISBN 978-84-9752-100-0 (Fundación Barrié), ISBN 978-84-16533-12-1 (Universidade de Santiago de Compostela), ISBN 84-85728-91-2 (obra completa), Depósito legal C 2071-2015].

Tamén se publicou unha obra en homenaxe ó profesor David Mackenzie. Este volume, constituído por contribucións realizadas desde diferentes lugares do mundo e relevantes no ámbito da lingüística iberorrománica e tamén para a lingüística e literatura galegas, resulta unha expresión de gratitude e recoñecemento a David Mackenzie, quen sen dúbida contribuíu a abrir tanto Galicia ó mundo coma o mundo a Galicia.

Dubert García, Francisco / Gabriel Rei-Doval / Xulio Sousa (eds.) (2015): En memoria de tanto miragre. Estudos dedicados ó profesor David Mackenzie. Santiago de Compostela: Servizo de Publicacións da Universidade de Santiago de Compostela, 261 pp. ISBN: 978-84-16183-96-8.

En 2015 produciuse o nacemento da Colección Limiar, dirixida por Ernesto González Seoane. O ILG edita esta colección coa vontade de converterse nunha canle para a publicación en soporte dixital de monografías orixinais centradas nalgún aspecto relacionado de maneira directa coa lingüística e a filoloxía galegas. A colección ofrécese de maneira preferente a investigadores novos, co fin de que poidan canalizar a través dela publicacións derivadas dos seus traballos académicos de inicio á investigación. Este ano publicáronse os dous primeiros números da colección:

Pérez Capelo, Carolina (2015): *Toponimia e variación dialectal en galego. Os topónimos rematados en -oa, -oá,-úa, -uá*. Santiago de Compostela: Servizo de Publicacións da Universidade de Santiago de Compostela. 128 pp. ISBN: 978-84-16183-89-0. <<http://www.usc.es/libros/index.php/spic/catalog/book/751>>.

Cajaraville Araújo, Héctor (2015): Os xogos de palabras na prensa gratuíta en galego: De Luns a Venres. Santiago de Compostela: Servizo de Publicacións da Universidade de Santiago de Compostela. 216 pp. ISBN: 978-84-16533-09-1. <<http://www.usc.es/libros/index.php/spic/catalog/book/757>>.

Publicacións dos membros do ILG

Álvarez de la Granja, María (2015): "La marca figurado en la lexicografía gallega monolingüe", en María José Domínguez Vázquez / Xavier Gómez Guinovart / Carlos Valcárcel Riveiro (eds.), *Lexicografía de las lenguas románicas. Aproximaciones a la lexicografía moderna y contrastiva*. Volumen II. Berlin / München / Boston: DeGruyter, 1-29. <<https://minerva.usc.es/handle/10347/12821>>.

Álvarez de la Granja, María (no prelo): "Las construcciones reflexivas indirectas en la lexicografía bilingüe castellano-gallego", en Silvia Kutscher / María José Domínguez (eds.), *Estudios contrastivos y multicontrastivos: Interacción entre gramática, didáctica y lexicografía*. Berlin / München / Boston: DeGruyter.

Álvarez de la Granja, María (no prelo): "Phraseology", en Ernesto González Seoane / Xulio Sousa Fernández (eds.): *Manual of Galician Linguistics*. Berlin / München / Boston: DeGruyter.

Álvarez de la Granja, María / Ernesto González Seoane (no prelo): "A fraseoloxía inédita do dicionario de Eladio Rodríguez", en Manuel González González (ed.), *Homenaxe a Xesús Ferro Ruibal*. Santiago de Compostela: Centro Ramón Piñeiro para a Investigación en Humanidades.

Álvarez de la Granja, María / Marta Negro Romero (2015): "O processo de lematização no *Tesouro do Léxico Patrimonial Galego e Português*", en Fabiane Cristina Altino / Gleidy Aparecida Lima Milani / Rosa Evangelina de Santana Belli Rodrigues (orgs.), *Anais do III CIDS Congresso Internacional de Dialectologia e Sociolinguística – Variedade, atitudes linguísticas e ensino*. Londrina (Brasil): Universidade Estadual de Londrina, 848-862. <<http://www.youblisher.com/p/1272475-Simposios/>>.

Álvarez, Rosario (2015): "Constituição e consolidação da fronteira galego-portuguesa. A difusão do léxico", en Marília Ferreira (org.), *Descrição e ensino de línguas*. Campinas, SP (Brasil): Pontes editores, 85-110. ISBN: / DL.: 978-85-7113-592-5 / C 1193-2015

Álvarez, Rosario (2015): "Lingua galega: entre a identidade e a mundialización", en Olga Castro / María Liñeira (eds.), *Trama e urda. Contribucións multidisciplinares desde os estudos galegos*. Santiago de Compostela: Consello da Cultura Galega, 15-44. DOI: 10.17075/tucmeg.2015.002

Álvarez, Rosario (2015): "O idioma galego na obra de Manuel Pardo de Andrade". *BRAG* 374, 393-404. <http://academia.gal/documents/10157/30509/BRAG_374.pdf>. ISSN: 1576-8767.

Álvarez, Rosario (2015): "The accusative clitic in intransitive verb constructions: *Aí o vai, aquí as están*". *Dialectologia*. Special issue (2015), V, 191-217. <<http://www.raco.cat/index.php/Dialectologia/article/view/305597/395434>>. ISSN: 2013-2247.

Álvarez, Rosario (2015): "Xoán Manuel Pintos: eloxio e vindicación da lingua de Galicia". *Boletín da Real Academia Galega* 375 (2015), 257-262. <http://academia.gal/documents/10157/30509/BRAG_375.pdf>. ISSN: 1576-8767.

Álvarez, Rosario (no prelo): "Galicia doutro lado do Atlántico". *I Encontro Brasileiro de Estudos Galegos*, Baía (Brasil), 13-15 abril 2015 [conferencia de clausura: en curso de publicación].

Álvarez, Rosario / Ernesto González Seoane (2015): "O romancillo da cea do cordeiro, texto galego do século XVII", en Francisco Dubert García, Gabriel Rei-Doval, Xulio Sousa (eds.), *En memoria de tanto miragre. Estudos dedicados ó profesor David Mackenzie*. Santiago de Compostela: Universidade, 21-40. <<http://hdl.handle.net/10347/13594>>.

Álvarez, Rosario / Ernesto González Seoane (no prelo): "Iluminar los *Séculos Escuros*: Gondomar, un corpus para el estudio del gallego en la Edad Moderna", en Johannes Kabatek (ed.), *Lingüística de corpus y lingüística histórica iberorrománica*. Berlin: De Gruyter (Beihefte zur Zeitschrift für romanische Philologie).

Álvarez, Rosario / Ernesto González Seoane (no prelo): "Iluminar los *Séculos Escuros*: Gondomar, un corpus para el estudio del gallego en la Edad Moderna", en Johannes Kabatek (ed.): *Lingüística de corpus y lingüística histórica iberorrománica*. De Gruyter.

Álvarez, Rosario / Hélen Cristina da Silva (2015): "Léxico dialetal no *TLPGP*. A importância da distribuição espacial e das formas ditas "marginais", en Altino, Fabiane Cristina / Gleidy Aparecida Lima Milani / Rosa Evangelina de Santana Belli Rodrigues (orgs.), *Anais do III CIDS: Congresso Internacional de Dialectologia e Sociolinguística: variedade, atitudes linguísticas e ensino*. Londrina – Paraná: Universidade Estadual de Londrina, 863-877 <<http://www.uel.br/eventos/cids/portal/pages/anais-do-iii-cids.php>>. ISBN: 978-85-7846-297-0.

Basanta, Noemi (2015): "Evolución histórica das mulleres no ensino: da educación feminina á coeducación en igualdade", *Revista Galega do Ensino*, 70. <<http://www.edu.xunta.es/eduga/940/foro/evolucion-historica-das-mulleres-no-ensino>>.

Basanta, Noemi (2015): "Igualdade de xénero e didáctica das linguas. Aproximación ás tarefas comunicativas desde a lingüística sociodiscursiva", *Revista Galega de Filoloxía* 16, 11-42. <<http://dx.doi.org/10.17979/rgf.2015.16.0.1377>>.

Boullón Agrelo, Ana Isabel (2015): "As copias como testemuños lingüísticos: a lingua galega no manuscrito V da Crónica de Iria (s.xvii)", en Dubert García, Francisco / Gabriel Rei-Doval / Xulio Sousa (eds.): *En memoria de tanto miragre. Estudos dedicados ó profesor David Mackenzie*. Universidade de Santiago de Compostela, 51-74. ISBN: 978-84-16183-96-8. DL: C 1193-2015. 261 pp.

Boullón Agrelo, Ana Isabel (2015): "Recorrido histórico por la Real Academia Galega (siglos XIX-XXI): objetivos y logros", *Revista Internacional de Lingüística Iberoamericana (RILI)* 13, 109-128.

Calaza Díaz, Laura / Soraya Suárez Quintas / Rosa María Crujeiras / Alberto Rodríguez Casal / Xulio Sousa / José Ramón Ríos Viqueira (2015): "A method for processing perceptual dialectology data", *ACTAS XII Congreso Galego de Estatística e Innovación de Operacións*, 282-291.

Castillo Lluch, M. / Pichel Gotérrez, R. (2015): "El Códice López Ferreiro del *Fuero juzgo*: revisión filológica y escriptológica y nueva edición", *Revue de Linguistique Romane* 313-314, t. 79, 123-168. <Versión preprint dispoñíbel en rede: https://www.academia.edu/14690833/El_C%C3%B3dice_L%C3%B3pez_Ferreiro_del_Fuero_juzgo_revisi%C3%B3n_filol%C3%B3gica_y_escriptol%C3%B3gica_y_nueva_edici%C3%B3n>.

Cidrás Escáneo, Francisco (2015): "Sobre la categorización de las relaciones gramaticales". *Revista Internacional de Lingüística Iberoamericana* 26.2, 145-170.

Domínguez Oroña, María Beatriz / Ernesto González Seoane (2015): "A classificação semântica no *Tesouro do Léxico Patrimonial Galego e Português*", en Fabiane Cristina Altino / Gleidy Aparecida Lima Milani / Rosa Evangelina de Santana Belli Rodrigues (orgs.), *Anais do III CIDS. Congresso Internacional de Dialetologia e Sociolingüística*. Londrina – Paraná (Brasil): Universidade Estadual de Londrina, 1108-1121. <<http://www.uel.br/eventos/cids/portal/pages/anais-do-iii-cids.php>>.

Dopazo Entenza, Xosé Manuel / Lucía Barreiro / Naír García Abelleira / Xosé Luís Regueira / Carmen García Mateo / Rocío Varela / Marta Martínez / Roberto Seara (2015): "Corpus Oral Informatizado da Lingua Galega". *I Jornadas Filológicas Internacionais de la Universidad de La Rioja*. Logroño, 30 setembro-2 outubro 2015.

Dubert García, Francisco / Gabriel Rei-Doval / Xulio Sousa (2015): "De Nottinghamshire a Galicia", en Francisco Dubert García / Gabriel Rei-Doval / Xulio Sousa (eds.), *En memoria de tanto miragre. Estudos dedicados ó profesor David Mackenzie*. Santiago de Compostela: Servizo de Publicacións e Intercambio Científico da Universidade de Santiago de Compostela, 9-11. <<http://hdl.handle.net/10347/13596>>.

- Dubert García, Francisco / Gabriel Rei-Doval / Xulio Sousa (eds.) (2015): *En memoria de tanto miragre. Estudos dedicados ó profesor David Mackenzie*. Santiago de Compostela: Universidade.
- Dubert García, Francisco / Xulio Sousa / David Mackenzie (2015): "VIII. Galician Studies. Language and Linguistics", en Stephen Parkinson (ed.), *The Year's Work in Modern Language Studies*, vol. 75, Modern Humanities Research Association, 235-243.
- Dubert, Francisco (no prelo): "Variación e cambio na morfoloxía do artigo definido galego", en Ramón Mariño Paz e Xavier Varela Barreiro (eds.) *Lingüística histórica e edición de textos galegos medievais*, Anexo 73 de Verba. Santiago de Compostela: USC.
- Fernández Rei, Elisa / Adela Martínez Calvo (2015): "Unha ferramenta informática para a análise dialectométrica da prosodia". *Estudios de Fonética Experimental* 24, 289-303.
- Fernández Rei, Francisco (2015): "A procura dunha lingua literaria urbana e popular no teatro de Roberto Vidal Bolaño", *Boletín da Real Academia Galega* 374. A Coruña, 187-206.
- Fernández Rei, Francisco (2015): "Cen anos de *Vento mareiro*", suplemento *Diario de Arousa* 01-03-2015, 33.
- Fernández Rei, Francisco (2015): "Desprotección e devalo da lingua galega", *Luzes* Abril 16. <<http://www.revistaluzes.com/artigos/numero-16/fernandez-fei-francisco/desproteccion-e-devalo>>.
- Fernández Rei, Francisco (2015): "Folas de mar", limiar do libro de Paco Rivas *De punta a chicote. Así falan os mariñoas (Locucións, ditos, refráns e outras combinacións frecuentes)*. Ponte Caldelas: Cumio, 5-14.
- Fernández Rei, Francisco (2015): "Manuel Rodríguez Alonso e a "tremenda loita" contra o españolismo lingüístico". *Voces de ProLingua* 28-09-2015. <<http://www.prolingua.gal/voces/2015/09/28/manuel-rodr%C3%ADguez-alonso-e-a-tremenda-loita-contra-o-esp%C3%B1olismo-ling%C3%BC%C3%ADstico>>. Reproducido co mesmo título na sección Crónica da revista *Madrygal* 18, 2015, 197-200.
- Fernández Rei, Francisco (2015): "Memoria e lingua galega", *A Trabe de Ouro* 103, 325-343.
- Fernández Rei, Francisco (2015): "No centenario de *Vento mareiro*", tribuna da web da RAG 16-06-2015. <<http://academia.gal/tribuna/autores/-/articulo/479783>>.
- Fernández Rei, Francisco (2015): "O renacer á lingua galega do inconformista Pepe Chao". *Voces de ProLingua* 30-11-2015. <<http://www.prolingua.gal/voces/2015/11/30/o-renacer-%C3%A1-lingua-galega-do-inconformista-pepe-chao>>.
- Fernández Rei, Francisco (2015): "Soñemos, Luís, soñemos!", en *Luís Rei. Crónica de traballos e amizades*. Asociación Lobisome Producións, 33-35.

Fernández Rei, Francisco (2015): "Takekazu Asaka e a edición xaponesa das cantigas de amigo de Martín Codax", Voces de ProLingua 31-07-2015. <https://www.facebook.com/ProLinguagalega?ref=stream&hc_location=timeline>.

Fernández Rei, Francisco (2015): *Ramón Cabanillas, Cambados e o mar da Arousa*. Vigo: Xerais, 368 p. ISBN 978-84-9914-900-4. Depósito legal VG 417-2015.

Fernández Rei, Francisco (2015, no prelo): "Luís Rei, luz que fulgura na néboa", *A Trabe de Ouro* 104.

Fernández Rei, Francisco (coord.) (2015): *Atlas Lingüístico Galego. Volume VI Léxico. Terra, prantas e árbores*. Dirixido por Constantino García e Antón Santamarina; coordinado por F. Fernández Rei; investigadores R. Álvarez Blanco, F. Fernández Rei e M. González González. [A Coruña / Santiago de Compostela]: Fundación Barrié / Universidade de Santiago de Compostela, 2015, 731 p. [ISBN 978-84-9752-100-0 (Fundación Barrié), ISBN 978-84-16533-12-1 (Universidade de Santiago de Compostela), ISBN 84-85728-91-2 (obra completa), Depósito legal C 2071-2015].

Fernández Rei, Francisco (coord.) (2015): *Atlas Lingüístico Galego. Vol. VI Léxico. Terra, prantas e árbores*. Dirixido por Constantino García e Antón Santamarina; investigadores Rosario Álvarez Blanco, Francisco Fernández Rei e Manuel González González. [A Coruña / Santiago de Compostela]: Fundación Barrié / Universidade de Santiago de Compostela, 2015, 731 p. [ISBN 978-84-9752-100-0 (Fundación Barrié), ISBN 978-84-16533-12-1 (Universidade de Santiago de Compostela), ISBN 84-85728-91-2 (obra completa), Depósito legal C 2071-2015].

Fernández Rei, Francisco (no prelo): "A botadura do Instituto da Lingua Galega", en Esther Cordal, Elvira Fidalgo e Pilar Lorenzo (coords.), *Homenaxe á profesora Mercedes Brea*. Universidade de Santiago de Compostela.

Fernández Rei, Francisco (no prelo): "Estou na cadea por razóns políticas, non por razóns de honradez", epílogo 2 do libro de Xosé Luís Santos Cabanas *Novas do exterior. 63000 quilómetros de viaxes á cadea*. Axóuxere Editora.

Fernández Rei, Francisco: "A longa marcha da normalización do galego. A propósito do concurso *Falemos da nosa historia*". Voces de ProLingua 14-09-2015. <<http://www.prolingua.gal/noticias/noticias-antiores/2015/09/14/a-longa-marcha-da-normalizaci%C3%B3n-da-lingua-galega-a-prop%C3%B3sito-do-concurso-falemos-da-nosa-historia>>.

Ferreira, Maria do Rosário (dir); Gomes, Maria Joana; Laranjinha, Ana Sofia; Moreira, Filipe Alves; Pichel Gotérrez, R.: *De Afonso X a Afonso XI. Edição e estudo do texto castelhana dos reinados finais da 2ª redacção da Crónica de 1344*. Paris: SEMH-Sorbonne - CLEA (EA 4083) (Les Livres d'e-Spania «Travaux en cours», 5). <<https://e-spanialivres.revues.org/698>>.

Ferreira, Maria do Rosário (dir); Gomes, Maria Joana; Pichel Gotérrez, R.: “Manuscrito Q2 – Biblioteca Nacional de España, 10815, fols. 221va-233va”, en Ferreira, Maria do Rosário (dir) *et alii*, *De Afonso X a Afonso XI. Edição e estudo do texto castelhana dos reinados finais da 2ª redacção da Crónica de 1344*. Paris: SEMH-Sorbonne - CLEA (EA 4083) (Les Livres d’E-Spania «Travaux en cours», 5). <<https://e-spanialivres.revues.org/816>>.

Ferreira, Maria do Rosário (dir); Gomes, Maria Joana; Pichel Gotérrez, R.: “Manuscrito S – Santander, Biblioteca Menéndez Pelayo, M/109, fols. 181ra-194rb”, en Ferreira, Maria do Rosário (dir) *et alii*, *De Afonso X a Afonso XI. Edição e estudo do texto castelhana dos reinados finais da 2ª redacção da Crónica de 1344*. Paris: SEMH-Sorbonne - CLEA (EA 4083) (Les Livres d’E-Spania «Travaux en cours», 5). <<https://e-spanialivres.revues.org/833>>.

García García, Ana (2015). Participación como redactora no volume: Fernández Rei, Francisco (coord.) (2015): *Atlas Lingüístico Galego. Volume VI: Léxico. Terra, plantas e árbores*. A Coruña: Fundación Barrié / Universidade de Santiago de Compostela.

González González, Manuel (2015): “A reforma da solidez: a revisión das *Normas ortográficas e morfolóxicas do idioma galego* do ano 1995”, en Xesús Alonso Montero e Antón Pulido, *Polos vieiros das palabras. Homenaxe a Modesto Hermida*. Vigo: Ir Indo, 71-90.

González González, Manuel (2015): “A reforma normativa de 2003, un momento delicado para a RAG”, en M. A. Pradilla (ed.), *Homenatge a Joan Martí*.

González González, Manuel (2015): “Algúns problemas verbo do uso de *etc.* en galego”. *Homenaxe á profesora Mercedes Brea*. Santiago: Universidade de Santiago de Compostela.

González González, Manuel (2015): “La Terminología gallega després del Pla General de Normalització de la Llengua Gallega / A terminoloxía galega despois do Plan Xeral de Normalización da Lingua Galega”, *Terminalia* 12, 63-66. ISSN: 2013-6706 (edición electrónica); 2013-6692 (edición impresa). <http://terminalia.iec.cat>.

González González, Manuel (2015): “O preprocesado lingüístico nos programas de síntese de voz”, en Francisco Dubert / Gabriel Rei-Doval / Xulio Sousa (eds.), *En memoria de tanto miragre. Estudos dedicados ó profesor David Mackenzie*. Santiago de Compostela: Universidade, 91-101. ISBN 978-84-16183-96-8. DOI

González González, Manuel (2015): “Puntogal, unha ventá para a visibilidade do galego e de Galicia na sociedade do século XXI”, *A Nosa Rede*, 14-15. ISSN: 1699-3861.

González González, Manuel (2015): “Xosé Manuel Carballo, unha voz que se fixo sentir no Plan Xeral de Normalización Lingüística”, en *Cerna de Carballo. Xosé Manuel Carballo Ferreiro visto por 200 amigos e amigas*. Lugo: Irmandade Manuel María.

González González, Manuel (no prelo): "Panorama da lexicografía galega actual", en Meliss, Meike; Sánchez Palomino, M^a. D. et Sanmarco Bande, M^a. T. (eds.) (2014): *A lexicografía románica no século XXI*. Iudicium.

González González, Manuel / Begoña González Rei / Margarita Neira (2015): *Vocabulaire panlatin des systèmes de transport intelligents* (parte referida á lingua galega). Québec (Canadá): Office québécois de la langue française, 1-108. ISBN versión electrónica: 978-2-550-74228-9.

<http://www.oqlf.gouv.qc.ca/ressources/bibliotheque/dictionnaires/panlatin_transp_intel_20151029.pdf>.

González González, Manuel / Félix Córdoba Rodríguez / Dolores Sánchez Palomino (eds.) (2015): *II Congreso Internacional RELEX: A terminoloxía, unha necesidade da sociedade actual. Libro de resumos*. Santiago de Compostela: Servizo de Publicacións. ISBN: 978-94-16533-06-0.

González Seoane, Ernesto (2015): "Aspectos metodolóxicos do deseño e elaboración do *Tesouro do léxico patrimonial galego e portugués*", en Olga Castro / María Liñeira (eds.), *Trama e urda. Contribucións multidisciplinares desde os estudos galegos*. Santiago de Compostela: Consello da Cultura Galega. <<http://consellodacultura.gal/publicacions-dixitais/lecturaonline.php?libro=4002&capitulo=40&documento=4583>>.

González Seoane, Ernesto / Rosa Mouzo Villar (2015): "O Tesouro do Léxico Patrimonial Galego e Portugués. Metodoloxía, desenvolvemento e resultados", en Fabiane Cristina Altino / Gleidy Aparecida Lima Milani / Rosa Evangelina de Santana Belli Rodrigues (orgs.), *Anais do III CIDS. Congresso Internacional de Dialectoloxía e Sociolingüística*. Londrina – Paraná (Brasil): Universidade Estadual de Londrina, 1145-1155. [ISBN 978-85-7846-344-1]. <<http://www.youblisher.com/p/1272475-Simposios/>>.

González Seoane, Ernesto = Álvarez de la Granja, María / Ernesto González Seoane.

González Seoane, Ernesto = Álvarez, Rosario / Ernesto González Seoane.

González Seoane, Ernesto = Álvarez, Rosario / Ernesto González Seoane.

González Seoane, Ernesto = Álvarez, Rosario / Ernesto González Seoane.

González Seoane, Ernesto = Domínguez Oroña, María Beatriz / Ernesto González Seoane.

López Martínez, M.Sol (2015): "Políticas lingüísticas en España e Galicia", en B. Arias Álvarez / J. Serrano (eds.), *Políticas lingüísticas en dous mundos: experiencias en Galicia e en México*. México: Universidad Autónoma de México / Xunta de Galicia.

Louredo Rodríguez, Eduardo (2015): "On the use of the article with people's proper names in Galician", en Xulio Sousa / Carlota de Benito / Víctor Lara (eds.), *Dialectoloxía. Special Issue*

- V: *Syntactic variation in western european languages. From the noun phrase to clause structure*, 167-190. <<http://www.publicacions.ub.edu/revistes/dialectologiaSP2015/>>.
- Martínez Lema, Paulo (2015): "Modelos sociais e morais no romance português do século XIX: *As pupilas do senhor reitor*, de Júlio Dinis", *Revista de Filología Románica* 31, 2, 91-103. <http://dx.doi.org/10.5209/rev_RFRM.2014.v31.n1.51067>.
- Martínez Lema, Paulo (no prelo): "A clasificación semántica da toponimia", en Ana Boullón Agrelo (coord.), *Estudos de toponimia galega: metodoloxía, historiografía, interpretación* (Anexo de *Verba*). Santiago de Compostela: Universidade.
- Martínez Lema, Paulo (no prelo): "Os estudos de onomástica en Galicia: da Idade Media aos nosos días", en *Actas do Colóquio "Gallaecia" de Linguística Histórica*.
- Monteagudo Romero, Henrique (2015): "Cartas de Castelao a Otero Pedrayo", *Grial* LIII, 205, 50-63. ISSN: 0017-4181.
- Monteagudo Romero, Henrique (2015): "Castelao en Buenos Aires (1940-1959) II", *Grial* LIII, 208, 124-131. ISSN: 0017-4181.
- Monteagudo Romero, Henrique (2015): "Castelao en Buenos Aires (1940-1959) I", *Grial* LIII, 207, 134-141. ISSN: 0017-4181.
- Monteagudo Romero, Henrique (2015): "D'O Porvir da lingua galega (1968) ao Informe Dramático (1973). A crise da conciencia lingüística e o futuro do idioma", *Ágora do Orzellón* 30, 147-161. ISSN: 1577-3205.
- Monteagudo Romero, Henrique (2015): "Variación scriptolingüística e estratigrafía comparada de A e B. achegas á proto-tradición manuscrita dos cancioneros galego-portugueses", *Diacrítica* 29, 471-496. ISSN: 0807-8967.
- Monteagudo Romero, Henrique (2015): «"Cuita grand'e cuidado" (A 32) / "Coita grand'e coyado"(B 174). Estratigrafía da variación lingüística nos cancioneros trobadorescos», *Boletín da Real Academia Galega* 374, 207-299. ISSN: 1576-8767.
- Monteagudo Romero, Henrique (2015): *Ramón Piñeiro. A vontade da intelixencia*. Vigo: Galaxia. ISBN: 978-84-9865-663-3.
- Monteagudo Romero, Henrique / Margarita Ledo Andión (2015) (ed.): *Xosé María Díaz Castro*, *Boletín da Real Academia Galega* 375. ISSN: 1576-8767.
- Mouzo Villar, Rosa (2015). Participación como redactora no volume: Fernández Rei, Francisco (coord.) (2015): *Atlas Lingüístico Galego. Volume VI: Léxico. Terra, plantas e árbores*. A Coruña: Fundación Barrié / Universidade de Santiago de Compostela.
- Mouzo Villar, Rosa (2015): "O Tesouro do léxico patrimonial galego e portugués e a súa contribución á lexicografía e dialectoloxía galegas", en Olga Castro e María Liñeira (eds.),

- Trama e urda: Contribucións multidisciplinares desde os estudos galegos*. Santiago de Compostela, Consello da Cultura Galega e Asociación Internacional de Estudos Galegos.
- Mouzo Villar, Rosa / Carolina Pérez Capelo (2015): "Conditional sentences in the ALPI. A contrastive analysis of the peninsular northwest", en Xulio Sousa / Carlota de Benito / Víctor Lara (eds.), *Dialectologia. Special Issue V*, 109-140 [ISSN: 2013-2247]. <<http://www.publicacions.ub.edu/revistes/dialectologiaSP2015/>>.
- Mouzo Villar, Rosa = González Seoane, Ernesto / Rosa Mouzo Villar.
- Negro Romero, Marta (2015): "O Tesouro do léxico patrimonial galego e portugués no marco do espazo lingüístico galego-portugués (PE e PB)", en Olga Castro / María Liñeira (eds.), *Trama e urda. Contribucións multidisciplinares desde os estudos galegos*. Santiago de Compostela: Consello da Cultura Galega. <<http://consellodacultura.gal/publicacions-dixitais/acta.php?libro=4002>>.
- Negro Romero, Marta = Álvarez de la Granja, María / Marta Negro Romero.
- Pérez Capelo, Carolina (2015): «Despois da lectura dos datos do IGE sobre o uso do galego no 2013», *Revista Galega de Educación* 61, 58-61.
- Pérez Capelo, Carolina (2015): *Toponimia e variación dialectal en galego. Os topónimos rematados en -oa, -oá, -úa, -uá*. Santiago de Compostela: Universidade. <<http://dx.doi.org/10.15304/limiar.2015.751>>.
- Pérez Capelo, Carolina = Mouzo Villar, Rosa / Carolina Pérez Capelo.
- Pichel Gotérrez, R. (2015): "Algunos aspectos paleográficos y grafemáticos conflictivos de la *Historia Troyana* (sección castellana, 2ª mitad del s. XIV)", en J. P. Sánchez Méndez / M. de La Torre / V. Codita (eds.), *Problemas y métodos en la edición y el estudio de documentos hispánicos antiguos*. Valencia: Tirant lo Blanc, 535-549. <https://www.academia.edu/23167809/Algunos_aspectos_paleograficos_y_grafematicos_conflictivos_de_la_Historia_Troyana_secci%C3%B3n_castellana_segunda_mitad_del_s._XI_V_>.
- Pichel Gotérrez, R. (2015): "Patrimonio cultural galego na Real Biblioteca do Escorial. Crónica dun reencontro", *Madrygal. Revista de estudos gallegos* 18, 213-214. <<http://revistas.ucm.es/index.php/MADR/article/view/51447/47724>>.
- Pichel Gotérrez, R. (2015): "Sobre as relacións lingüístico-literarias entre as versións ibéricas derivadas do Roman de Troie. Un estado da cuestión", en Fco. Fernández Rei, G. Rei-Doval e X. Sousa (eds.), *En memoria de tanto miragre. Estudos dedicados ó profesor David Mackenzie*. Santiago de Compostela: Universidade, 125-142. <https://www.academia.edu/14518309/Sobre_as_relaci%C3%B3ns_ling%C3%BC%C3%ADstico-ico-

literarias entre as versións ibéricas derivadas do Roman de Troie. Un estado da cuestión.

Pichel Gotérrez, R. (2015, no prelo): "Edición de textos y variación alográfica", en *Actas del XIV Congreso Internacional del AIHLE*. Madrid: Universidad Autónoma.

Pichel Gotérrez, R. (2015, no prelo): "La eclosión de la materia clásica en las letras peninsulares bajomedievales. Compilaciones troyanas no autónomas", *Scriptura. Anuario de estudios literarios hispánicos*. Universidade de Lleida.

Pichel Gotérrez, R. (2015, no prelo): "Proyecto «Libros, memoria y archivos: cartularios monásticos del Noroeste peninsular (ss. XII-XIII)». En torno a la (multi)edición interdisciplinar", en *Hispanica Patavina. Estudios de historiografía e historia de la lengua española en homenaje a José Luis Rivarola*. Padova: CLEUP (Cooperativa Libreria Editrice Università di Padova, col. "Sghiribizzi").

Pichel Gotérrez, R. (2015, no prelo): "Signos ou evidencias de corrección na escritura orixinaria da Historia Troiana (BMP Ms. 558)", en *Actas do Iº Coloquio Lingüística Histórica*. Santiago de Compostela: Universidade (Anexo de *Verba. Anuario galego de filoloxía*).

Pichel Gotérrez, R. / Rivero Grandoso, J. (eds.) (2015): *Identidade, alteridade e exilio na literatura galega* (Núm. Especial 18 de *Madrygal. Revista de Estudos Gallegos*). Madrid: Universidad Complutense. 608 pp. <<https://revistas.ucm.es/index.php/MADR>>.

Regueira, Xosé Luís (2015): "Lingua literaria e galego popular en Díaz Castro", *Boletín da Real Academia Galega* 375, 121-128.

Regueira, Xosé Luís (2015): "Os estudos de lingua (e cultura) galega fóra de Galicia", en Francisco Dubert García / Gabriel Rei-Doval / Xulio Sousa (eds.), *En memoria de tanto milagre. Estudos dedicados ó profesor David Mackenzie*. Santiago de Compostela: Universidade, 161-175. ISBN 978-84-16183-96-8.

Regueira, Xosé Luís = Dopazo Entenza, Xosé Manuel / Lucía Barreiro / Naír García Abelleira / Xosé Luís Regueira / Carmen García Mateo / Rocío Varela / Marta Martínez / Roberto Seara.

Regueira, Xosé Luís *et alii* (2015): Ekaterina Bobyleva, René Genis, Sijmen Tol, Eline van der Veken (eds.), *Linguistic Bibliography for the Year 2014 and Supplement for Previous Years / Bibliographie Linguistique de l'année 2014 et complement des années précédentes*. Leiden / Boston: Brill. 1240 p. ISBN: 9789004285750.

Santos Raña, Irene / Soraya Suárez Quintas (2015): "Review of the Fifteenth International Conference on Methods in Dialectology", *Dialectologia* 14, 145-159. <<http://www.publicacions.ub.edu/revistes/dialectologia14/reviews.asp>>.

Sousa, Xulio / Carlota de Benito / Víctor Lara (eds.) (2015): *Dialectología. Special issue V. Syntactic variation in western European languages. From the noun phrase to clause structure*. <<http://www.publicacions.ub.edu/revistes/dialectologiaSP2015/>>.

Sousa, Xulio = Calaza Díaz, Laura / Soraya Suárez Quintas / Rosa María Crujeiras / Alberto Rodríguez Casal / Xulio Sousa / José Ramón Ríos Viqueira.

Sousa, Xulio = Dubert García, Francisco / Gabriel Rei-Doval / Xulio Sousa.

Sousa, Xulio = Dubert García, Francisco / Gabriel Rei-Doval / Xulio Sousa.

Sousa, Xulio = Dubert García, Francisco / Xulio Sousa / David Mackenzie.

Suárez Quintas, Soraya (2015): "Raíñas de pedra: unha revisión humanizadora da vida e morte de Inés de Castro", *Madrygal. Revista de Estudos Gallegos* 18, 137-146. <<http://revistas.ucm.es/index.php/MADR/article/view/51224/47547>>.

Suárez Quintas, Soraya = Calaza Díaz, Laura / Soraya Suárez Quintas / Rosa María Crujeiras / Alberto Rodríguez Casal / Xulio Sousa / José Ramón Ríos Viqueira.

Suárez Quintas, Soraya = Santos Raña, Irene / Soraya Suárez Quintas.

Varela Barreiro, Xavier (2015): "Achegas recentes á cronoloxía do alomorfo nasal do clítico CD de 3ª persoa", en Francisco Dubert / Gabriel Rei / Xulio Sousa (eds.): *En memoria de tanto miragre. Estudos dedicados ó profesor David Mackenzie*. Santiago de Compostela: Universidade de Santiago de Compostela, pp. 213-224.

Varela Barreiro, Xavier (2015): "*Freguesía e parroquia*. Dúas voces que reclaman un dicionario histórico para a lingua galega", en Xavier Varela Barreiro / Ramón Mariño Paz (eds.) (2015): *Lingüística histórica e edición de textos galegos medievais*. Santiago de Compostela: Universidade de Santiago de Compostela (Anexo 73 de *Verba*), pp. 147-175.

Varela Barreiro, Xavier / Mariña Arbor Aldea / Alexandre Rodríguez Guerra (2015): "As abreviaturas no Cancioneiro da Ajuda: tipos, valores e distribución", *Revista Galega de Filoloxía*, 15, pp. 11-51.

Varela Barreiro, Xavier / Ramón Mariño Paz (eds.) (2015): *Lingüística histórica e edición de textos galegos medievais*. Santiago de Compostela: Universidade de Santiago de Compostela (Anexo 73 de *Verba*).

Vila Amado, Raquel (2015): "Corpos roubados", *Madrygal. Revista de Estudos Gallegos* 18, 195-196. <<http://revistas.ucm.es/index.php/MADR/article/view/51442/47719>>.

f) Realización e dirección de traballos académicos

Aguete Cajiao, Alba: *Vocalismo galego. Motivacións fonolóxicas do cambio*. Tese de doutoramento en curso. Directores: Manuel González González e Elisa Fernández Rei.

Álvarez Pousa, María Concepción: *A lingua de Viana do Bolo. Descrición dialectal e análise do cambio lingüístico*. Tese de doutoramento en curso. Director Francisco Fernández Rei

Álvarez, Rosario (directora), vid. Domínguez Oroña, María Beatriz; Negro Romero, Marta; Pérez Capelo, Carolina.

Ares Vázquez, Carme: *O léxico literario de Ánxel Fole*. Tese de doutoramento defendida o 4 de febreiro do 2016 na Univesidade de Santiago de Compostela, cualificada con “Sobresaliente cum laude”. Director: Francisco Fernández Rei

Beis Silva, Sandra: *O Nomenclátor gallego do padre Sobreira: edición e estudo lingüístico e toponímico*. Tese de doutoramento en curso. Directora: Ana Isabel Boullón Agrelo.

Beis Silva, Sandra: *Os dicionarios toponímicos: caracterización, análise crítica e proposta*. Traballo final do Máster Universitario en Lingüística Aplicada. Director: Ernesto González Seoane. Defensa: 23 xullo 2015.

Boar, Dumitrița Maria: *Análise das palabras de maior frecuencia do romanés e do galego*. Tese de doutoramento en curso. Director: Francisco Fernández Rei

Boullón Agrelo, Ana Isabel (directora), vid. Beis Silva, Sandra.

Domínguez Oroña, María Beatriz: *A alternancia causativa-anticausativa en pares léxicos no galego actual*. Tese de doutoramento en curso. Directora: Rosario Álvarez.

Dopazo Entenza, José Manuel: *A lingua da Illa de Ons. Descrición dialectal e análise do cambio lingüístico*. Codirector: Francisco Fernández Rei

Fernández Rei, Elisa (directora), vid. Aguite Cajiao, Alba.

Fernández Rei, Francisco (director), vid. Álvarez Pousa, María Concepción; Ares Vázquez, Carme; Boar, Dumitrița Maria; Dopazo Entenza, José Manuel.

González González, Manuel (director), vid. Aguite Cajiao, Alba.

González Seoane, Ernesto (director), vid. Beis Silva, Sandra.

Mouzo Villar, Rosa: *Familia, relacións sociais e indumentaria no ALPI: análise lexical e variacional*. Tese de doutoramento en curso. Director: Xulio Sousa.

Navaza, Gonzalo (director), vid. Pérez Capelo, Carolina.

Negro Romero, Marta: *Procesos de cambio lingüístico no galego contemporáneo. O léxico referido ás partes da cabeza*. Tese de doutoramento en curso. Directora: Rosario Álvarez.

Pérez Capelo, Carolina: *Variación dialectal e toponimia*. Tese de doutoramento en curso. Directores: Rosario Álvarez e Gonzalo Navaza.

Sousa, Xulio (director), vid. Mouzo Villar, Rosa; Suárez Quintas, Soraya.

Suárez Quintas, Soraya: *A percepción da variación lingüística en galego: os falantes e os dialectos*. Tese de doutoramento en curso. Director: Xulio Sousa.

g) Estadías en centros de investigación

Hermo González, Gonzalo (2015): Facultat de Filologia de la Universitat de Barcelona – Departament de Filologia Catalana: 9 de febreiro - 8 de maio de 2015 (estadía financiada mediante o subprograma FPU para estancias breves e traslados temporais, convocatoria de 2014).

Louredo Rodríguez, Eduardo: Estadía de investigación no *Romanisches Seminar* (Universität Zürich, Suíza) baixo a supervisión do Profesor Dr. Johannes Kabatek (01/09/2015-20/12/2015).

Regueira, Xosé Luís: Estadía de investigación en El Colegio de México (México DF), 16 de abril a 20 de maio.

h) Comunicacions presentadas no ILG

Agnete Cajiao, Alba / Naír García Abilleira / Xosé Manuel Dopazo Entenza (2015): “O proxecto Corpus Oral Informatizado da Lingua Galega: CORILGA”. *Empanada Break*. Santiago de Compostela, 20 febreiro 2015.

Beis Silva, Sandra: “Presentación do Dicionario dos apelidos galegos” [12 xuño 2015]. <<https://prezi.com/4w1tu38lae67/dicionario-de-apelidos-galegos/>>.

Suárez Quintas, Soraya: “Dialectoloxía perceptiva: procesamento e análise de datos” [11 decembro 2015].

i) Bolsas e premios

Agnete Cajiao, Alba. Continuación como beneficiaria dun contrato FPU dentro do marco de *Ayudas para la Formación del Profesorado Universitario (FPU2013)* do Ministerio de Educación, Cultura y Deporte. Data de inicio: 11/10/2014.

Beis Silva, Sandra. Premio á calidade linguística na modalidade de traballos fin de mestrado, área de Arte e Humanidades, polo traballo *Os dicionarios toponímicos: caracterización, análise crítica e proposta*, dirixido por Ernesto Xosé González Seoane.

Louredo Rodríguez, Eduardo. Premio fin de carreira da Comunidade Autónoma de Galicia (Filoloxía Románica).

Martínez Lema, Paulo. Investigador pos-doutoral ao abrigo do Programa de Axudas á Formación Pos-doutoral da Xunta de Galicia (desde o 01/05/2015).

Suárez Quintas, Soraya. Concesión dunha axuda de apoio á etapa predoutoral do Plan galego de investigación, innovación e crecemento 2011-2015 (Plan I2C). Inicio: 30/04/2015.

k) Organización de reunións científicas

Varela Barreiro, Xavier. Membro do Comité Organizador (Coordinación Académica) de *Gallæcia – III Congreso Internacional de Linguística Histórica* (Santiago de Compostela, xullo de 2015).

Varela Barreiro, Xavier. Membro do Comité Organizador do III Coloquio de Lingüística Histórica (Vigo, 12-13 de novembro de 2015).

BORRADOR

Convenios, contratos e contribución institucional

a) Convenios e contratos

b) Axudas de investigación concedidas ou aprobadas en 2015

c) Contribución institucional: organización sociais, académicas etc.

BORRADOR

Resumo económico 2015

INGRESOS

Contribución da Universidade de Santiago de Compostela	750,00
Subvención da Fundación Pedro Barrié de la Maza	12.100
Convenio entre a USC e a Secretaría Xeral de Política Lingüística <ul style="list-style-type: none">• Coleccións diplomáticas• Materias Galegos do ALPI• Arquivo do Oral Galego• Xelmirez Corpus Romance• Traballos Lexicográfica	129.951,82
Axuda Grupos de referencia competitiva (Consellería de Cultura, Educación e Ordenación Universitaria) <ul style="list-style-type: none">• Consolidación e Estruturación: REDES	48.000,00
Convenio Consello Cultura Galega	30.172,41
Proxectos en convocatorias competitivas no ámbito nacional <ul style="list-style-type: none">• Corpus Dixital de textos galegos da idade moderna• Cambio lingüístico no galego actual	4.120,00 8.560,00
Proxectos en convocatorias competitivas no ámbito autonómico <ul style="list-style-type: none">• Consolidación e Estruturación (GRC)	56.000,00
Gallaecia-III Congreso Internacional de Lingüística Histórica	39.024,22
Simposio: Cambio lingüístico no Galego Actual	433,50
Dereitos de Autor <ul style="list-style-type: none">• "Ao sabor o texto"	51,92
Producción Científica	217,44
TOTAL	329.381,31

GASTOS

Material e Comunicacóns	5.331,96
Reproducións	20.583,61
Biblioteca	3.675,86
Equipamento e reparacións	999,35
Persoal	258.434,56
Asistencia a Congresos e Cursos	35.377,78
Traballos encargados ao exterior	11.232,15
Atencións Protocolarias	2.584,36
	338.219,63